

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2015/801**ze dne 20. května 2015****o referenčním dokumentu o osvědčených postupech pro environmentální řízení, odvětvových indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávacích kritériích pro odvětví maloobchodu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS)***(oznámeno pod číslem C(2015) 3234)***(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 761/2001, rozhodnutí Komise 2001/681/ES a 2006/193/ES ⁽¹⁾, a zejména na čl. 46 odst. 1 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (ES) č. 1221/2009 stanoví povinnost Komise vytvářet odvětvové referenční dokumenty po konzultaci s členskými státy a dalšími zúčastněnými stranami. Tyto odvětvové referenční dokumenty musí zahrnovat osvědčené postupy pro environmentální řízení, indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí v konkrétních odvětvích, a případně srovnávací kritéria a ratingové systémy hodnotící dosahovanou úroveň vlivu na životní prostředí.
- (2) Sdělení Komise – Vypracování pracovního plánu, kterým se stanoví orientační seznam odvětví pro přijetí odvětvových a meziodvětvových referenčních dokumentů, podle nařízení (ES) č. 1221/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) ⁽²⁾ – stanoví pracovní plán a orientační seznam prioritních odvětví pro přijetí odvětvových a meziodvětvových referenčních dokumentů včetně odvětví velkoobchodu a maloobchodu.
- (3) Odvětvové referenční dokumenty pro konkrétní odvětví, včetně osvědčených postupů pro environmentální řízení, indikátorů vlivu činnosti organizace na životní prostředí, a případně srovnávacích kritérií a ratingových systémů hodnotících dosahovanou úroveň vlivu na životní prostředí, jsou nezbytné jako pomoc pro lepší zaměření organizací na nejdůležitější environmentální aspekty v daném odvětví.
- (4) Opatření uvedená v tomto rozhodnutí jsou v souladu se stanoviskem výboru zřízeného podle článku 49 nařízení (ES) č. 1221/2009,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odvětvový referenční dokument o osvědčených postupech pro environmentální řízení, odvětvových indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávacích kritériích pro odvětví maloobchodu je přílohou tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Organizace registrovaná v systému EMAS v odvětví maloobchodu je povinna v environmentálním prohlášení prokázat, jak byly popsány osvědčené postupy pro environmentální řízení a srovnávací kritéria z odvětvového referenčního dokumentu použity k přijetí opatření a kroků, a případně stanovit priority pro zlepšování svého vlivu na životní prostředí.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 342, 22.12.2009, s. 1.⁽²⁾ Úř. věst. C 358, 8.12.2011, s. 2.

Článek 3

Splnění srovnávacích kritérií určených v odvětvovém referenčním dokumentu není pro organizaci registrovanou v systému EMAS povinné, neboť dobrovolný charakter systému EMAS ponechává posouzení proveditelnosti srovnávacích kritérií, pokud jde o náklady a přínosy, na samotných organizacích.

Článek 4

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 20. května 2015.

Za Komisi
Karmenu VELLA
člen Komise

PŘÍLOHA

1. ÚVOD

Tento dokument je prvním odvětvovým referenčním dokumentem podle článku 46 nařízení (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS). Za účelem snazšího pochopení tohoto odvětvového referenčního dokumentu poskytuje tento úvod přehled jeho právního rámce a jeho použití.

Odvětvový referenční dokument vychází z podrobné vědecké a politické zprávy ⁽¹⁾ vypracované Institutem pro perspektivní technologické studie (Institute for Prospective Technological Studies, IPTS), jedním ze sedmi institutů Společného výzkumného střediska (Joint Research Centre, JRC) Evropské komise.

Relevantní právní rámec

Systém Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) byl zaveden v roce 1993 pro dobrovolnou účast organizací nařízením Rady (EHS) č. 1836/93 ⁽²⁾. Systém EMAS následně prošel dvěma významnými revizemi:

— nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ⁽³⁾,

— nařízení (ES) č. 1221/2009.

Důležitým novým prvkem poslední revize, která vstoupila v platnost dne 11. ledna 2010, je vytváření odvětvových referenčních dokumentů odrážejících osvědčené postupy pro environmentální řízení pro konkrétní odvětví zavedených článkem 46 nařízení (ES) č. 1221/2009. Zahrnují osvědčené postupy pro environmentální řízení, indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí pro konkrétní odvětví, a případné srovnávací kritéria a ratingové systémy hodnotící dosahovanou úroveň vlivu na životní prostředí.

Jak chápat a používat tento dokument

Systém pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) je systémem pro dobrovolnou účast organizací, které se zavážou k soustavnému zlepšování životního prostředí. V tomto rámci poskytuje tento odvětvový referenční dokument pokyny konkrétně pro odvětví maloobchodu a zdůrazňuje řadu možností pro zlepšení a osvědčené postupy. Cílem tohoto odvětvového referenčního dokumentu je pomoci a poskytnout podporu všem organizacím, které mají v úmyslu zlepšit vliv své činnosti na životní prostředí poskytováním nápadů a inspirace, jakož i praktického a technického poradenství.

Tento odvětvový referenční dokument je určen za prvé organizacím, které jsou již v systému EMAS registrovány, za druhé organizacím, které registraci v systému EMAS do budoucna zvažují, a za třetí také organizacím, které již zavedly jiný systém environmentálního řízení, nebo organizacím, které formální systém environmentálního řízení nemají, ale chtějí se dozvědět více o osvědčených postupech pro environmentální řízení za účelem zlepšení vlivu své činnosti na životní prostředí. Cílem tohoto dokumentu je tedy podpořit všechny organizace a činitele v odvětví maloobchodu v tom, aby se zaměřovaly na relevantní environmentální aspekty, a to přímé i nepřímé, a hledaly informace o osvědčených postupech, jakož i vhodné indikátory vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí za účelem měření vlivu své činnosti na životní prostředí a srovnávací kritéria.

Podle nařízení (ES) č. 1221/2009 musí organizace registrované v systému EMAS připravit environmentální prohlášení (čl. 4 odst. 1 písm. d)). Při posuzování vlivu činnosti organizace na životní prostředí se přihlédne k příslušnému odvětvovému referenčnímu dokumentu. Rozhodnutí Komise 2013/131/EU ⁽⁴⁾, kterým se vytváří

⁽¹⁾ Vědecká a politická zpráva je veřejně dostupná na internetových stránkách JRC/IPTS na této adrese: <http://susproc.jrc.ec.europa.eu/activities/emas/documents/RetailTradeSector.pdf>. Závěry týkající se osvědčených postupů pro environmentální řízení a jejich použitelnosti, jakož i určené konkrétní indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria obsažená v tomto odvětvovém referenčním dokumentu vycházejí ze zjištění zdokumentovaných ve vědecké a politické zprávě. Veškeré podkladové informace a technické podrobnosti lze v uvedené zprávě najít.

⁽²⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 1836/93 ze dne 29. června 1993 o dobrovolné účasti průmyslových podniků v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Úř. věst. L 168, 10.7.1993, s. 1).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ze dne 19. března 2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS) (Úř. věst. L 114, 24.4.2001, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozhodnutí Komise 2013/131/EU ze dne 4. března 2013, kterým se vytváří příručka pro uživatele, která stanoví kroky nutné k účasti v systému EMAS podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 o dobrovolné účasti organizací v systému Společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS) (Úř. věst. L 76, 19.3.2013, s. 1).

příručka pro uživatele, která stanoví kroky nutné k účasti v systému EMAS („příručka pro uživatele systému EMAS“), se také vztahuje na právní charakter odvětvových referenčních dokumentů EMAS. Příručka pro uživatele systému EMAS i toto rozhodnutí uvádějí, že je povinností organizace registrované v systému EMAS v environmentálním prohlášení objasnit, jak byl odvětvový referenční dokument, pokud je k dispozici, zohledněn; to znamená, jak byl odvětvový referenční dokument použit k určení opatření a akcí, a případně ke stanovení priorit pro (další) zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí. Toto rozhodnutí také navíc uvádí, že dosažení určených srovnávacích kritérií není povinné, neboť dobrovolný charakter systému EMAS ponechává posouzení proveditelnosti srovnávacích kritérií, pokud jde o náklady a přínosy, na samotných organizacích.

Informace v tomto dokumentu vycházejí z přímých údajů poskytnutých samotnými zúčastněnými stranami a následné analýzy Společného výzkumného střediska Evropské komise. Technická pracovní skupina, sestávající z odborníků a zúčastněných stran daného odvětví, spolu se Společným výzkumným střediskem Evropské komise odborně posoudila a nakonec odsouhlasila a schválila popsaná srovnávací kritéria. To znamená, že informace o příslušných indikátorech vlivu činnosti organizace v konkrétním odvětví na životní prostředí a o srovnávacích kritériích poskytnuté v tomto dokumentu odpovídají úrovní vlivu na životní prostředí, kterých jsou schopny dosahovat organizace s nejlepším vlivem v daném odvětví. Pokud jde o environmentální prohlášení, v čl. 4 odst. 1 písm. d) nařízení (ES) č. 1221/2009 se odkazuje na PŘÍLOHU IV tohoto nařízení, v níž je uvedeno, že environmentální prohlášení musí také zahrnovat zprávu o klíčových indikátorech a dalších příslušných existujících indikátorech vlivu činnosti organizace na životní prostředí. Tzv. „další příslušné existující indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí“ (PŘÍLOHA IV ODDÍL C BOD 3) se vztahují ke konkrétnějším environmentálním aspektům určeným v environmentálním prohlášení a uvádějí se vedle klíčových indikátorů. Za tímto účelem se přihlédne také k odvětvovému referenčnímu dokumentu (PŘÍLOHA IV ODDÍL C BOD 3). Pokud je to opodstatněné technickými důvody, organizace může dospět k závěru, že jeden nebo více klíčových indikátorů EMAS a jeden nebo více indikátorů v konkrétním odvětví uvedených v odvětvovém referenčním dokumentu nejsou pro ni relevantní a nemusí o nich podávat zprávu. Například pro maloobchodníka s nepotravinářskými výrobky není nezbytné podávat zprávu o indikátorech energetické účinnosti pro chladicí zařízení pro komerční použití, neboť to pro něj není relevantní. Při výběru relevantních indikátorů je zapotřebí zvážit tyto skutečnosti, že některé indikátory jsou úzce spojeny s prováděním určitých osvědčených postupů. Jejich použitelnost je proto omezena na organizace provádějící takovéto osvědčené postupy pro environmentální řízení. Pokud je však nějaký osvědčený postup pro environmentální řízení pro nějakou organizaci vhodný, přestože není používán, doporučuje se, aby tato organizace podávala zprávu o souvisejícím indikátoru alespoň pro účely stanovení srovnatelného základu.

Předložené indikátory byly zvoleny jako indikátory nejběžněji používané příkladnými organizacemi v daném odvětví. Organizace mohou kontrolovat, které ze zvolených indikátorů vlivu činnosti organizace na životní prostředí (nebo odpovídajících alternativ) jsou v každém jednotlivém případě nejvhodnější.

Environmentální ověřovatelé EMAS kontrolují, zda a jak byl odvětvový referenční dokument organizací zohledněn při přípravě jejího environmentálního prohlášení (čl. 18 odst. 5 písm. d) nařízení (ES) č. 1221/2009). To znamená, že akreditovaní environmentální ověřovatelé budou při provádění své činnosti potřebovat od organizace důkazy o tom, jak byl odvětvový referenční dokument zohledněn. Nekontrolují dodržování popsaných srovnávacích kritérií, ale ověřují důkazy o tom, jak byl odvětvový referenční dokument použit jako příručka k určení vhodných dobrovolných opatření, která může organizace provést pro zlepšení vlivu své činnosti na životní prostředí.

Registrace v systému EMAS je průběžný proces. To znamená, že kdykoli organizace plánuje zlepšit vliv své činnosti na životní prostředí (a vliv své činnosti na životní prostředí přezkoumá), prostuduje si konkrétní témata odvětvového referenčního dokumentu jako zdroj inspirace pro určení otázek, které je třeba řešit jako další v rámci metody postupných kroků.

Struktura odvětvového referenčního dokumentu

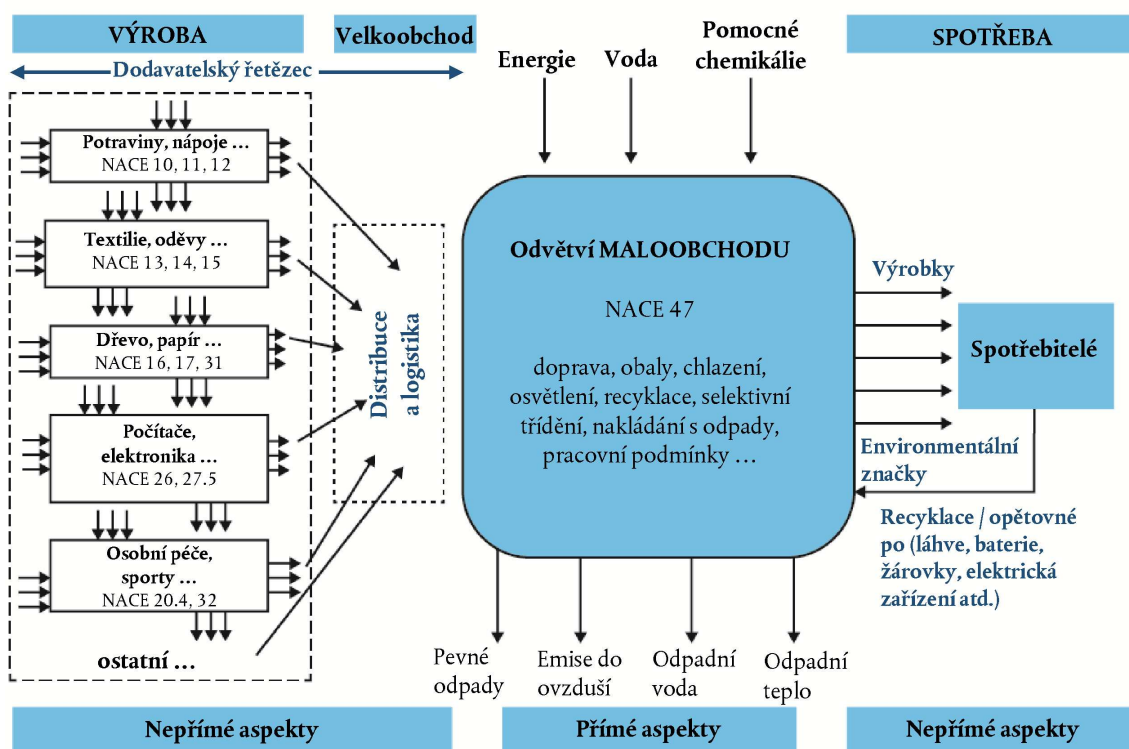
Tento dokument sestává ze čtyř kapitol. Kapitola 1 představuje právní rámec EMAS a popisuje, jak tento dokument používat, zatímco kapitola 2 vymezuje oblast působnosti tohoto odvětvového referenčního dokumentu. Kapitola 3 stručně popisuje různé osvědčené postupy pro environmentální řízení společně s informacemi o jejich použitelnosti, zejména pokud jde o nové a stávající instalace a/nebo nové a stávající prodejny a rovněž malé a střední podniky. Pro každý osvědčený postup pro environmentální řízení jsou uvedeny také vhodné indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a související srovnávací kritéria. Pro všechna jednotlivá opatření a techniky, které jsou popsány, je uveden více než jeden indikátor vlivu činnosti organizace na životní prostředí, aby se zohlednila skutečnost, že v praxi se používají různé indikátory.

Konečně kapitola 4 představuje ucelenou tabulku s nejvýznamnějšími indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí, souvisejícími vysvětleními a příslušnými srovnávacími kritérii.

2. OBLAST PŮSOBNOSTI

Tento odvětvový referenční dokument se věnuje environmentálnímu řízení organizací v odvětví maloobchodu. Uvedené odvětví je v rámci statistické klasifikace ekonomických činností zavedené nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ⁽¹⁾ označeno kódem NACE 47 (NACE Rev. 2): „maloobchod, kromě s motorovými vozidly“. Maloobchodní služby, např. restaurace, kadeřnictví, cestovní kanceláře, jsou vyloučeny.

Zahrnuje celý hodnotový řetězec pro výrobky prodávané v maloobchodních prodejnách, jak popisuje následující schéma vstupů/výstupů:

Obr. 2.1.

Přehled vstupů a výstupů odvětví maloobchodu

Hlavní environmentální aspekty, které mají řídit organizace spadající do odvětví maloobchodu, jsou uvedeny v tabulce 2.1.

Pro každou kategorii tabulka uvádí aspekty zahrnuté v tomto odvětvovém referenčním dokumentu. Uvedené environmentální aspekty byly zvoleny jako nejvýznamnější pro maloobchodníky. Environmentální aspekty, které mají konkrétní maloobchodníci řídit, by však měly být posuzovány individuálně. Významné by také mohly být environmentální aspekty jako odpadní vody, nebezpečný odpad, biologická rozmanitost nebo materiály pro neuvedené oblasti.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1893/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se zavádí statistická klasifikace ekonomických činností NACE Revize 2 a kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 3037/90 a některá nařízení ES o specifických statistických oblastech (Úř. věst. L 393, 30.12.2006, s. 1).

Tabulka 2.1

Hlavní environmentální aspekty zahrnuté v tomto dokumentu

Kategorie	Charakter ⁽¹⁾	Aspekty zahrnuté v tomto dokumentu
Energetická náročnost	Přímý	Budova, systém vytápění, ventilace a klimatizace, chlazení, osvětlení, přístroje, obnovitelná energie, sledování energie
Emise do ovzduší	Přímý	Chladicí prostředky
Dodavatelský řetězec	Nepřímý	Obchodní strategie, stanovení priorit pro výroby, mechanismy zlepšování, ovlivňování výběru, environmentální kritéria, informace a jejich šíření, ekoznačení (včetně výrobků vlastní značky ⁽²⁾)
Doprava a logistika	Přímý/nepřímý	Sledování, zadávání zakázek, rozhodování, druhy dopravy, distribuční síť, plánování, návrh balení
Odpady	Přímý	Potravinový odpad, obaly, systémy zpětného odběru
Materiály a zdroje	Přímý	Spotřeba papíru
Voda	Přímý	Zachycování a úprava dešťových vod
Vliv na spotřebitele	Nepřímý	Environmentální aspekty spojené se spotřebou, např. plastové tašky

⁽¹⁾ Jedná se o přibližnou klasifikaci povahy environmentálních aspektů podle definicí uvedených v nařízení (ES) č. 1221/2009. Přímá nebo nepřímá povaha každého environmentálního aspektu by měla být posuzována pro každý konkrétní případ.

⁽²⁾ Výrobky vyráběné určitou společností, které se prodávají pod značkou jiné společnosti (např. pod maloobchodní značkou). Výrobky vlastní značky se také označují jako privátní značky.

Představené „osvědčené postupy pro environmentální řízení“ jsou tedy seskupeny takto:

- osvědčené postupy pro environmentální řízení pro zlepšení energetické náročnosti, včetně řízení chladicích prostředků,
- osvědčené postupy pro environmentální řízení pro zlepšení environmentální udržitelnosti maloobchodních dodavatelských řetězců,
- osvědčené postupy pro environmentální řízení pro zlepšení přepravních a logistických činností,
- osvědčené postupy pro environmentální řízení týkající se odpadů,
- ostatní osvědčené postupy pro environmentální řízení (snížování spotřeby a používání papíru šetrnějšího k životnímu prostředí pro komerční tiskoviny, zachycování a opětovné využívání dešťových vod a ovlivňování ekologického chování spotřebitelů).

Osvědčené postupy pro environmentální řízení zahrnují nejvýznamnější environmentální aspekty odvětví.

3. OSVĚDČENÉ POSTUPY PRO ENVIRONMENTÁLNÍ ŘÍZENÍ, ODVĚTVOVÉ INDIKÁTORY VLIVU ČINNOSTI ORGANIZACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A SROVNÁVACÍ KRITÉRIA PRO ODVĚTVÍ MALOOBCHODU

3.1. Energetická náročnost včetně řízení chladicích prostředků

3.1.1. Návrh a modernizace obvodového pláště budovy pro optimální energetickou náročnost

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zlepšení obvodového pláště stávajících budov maloobchodníků s cílem minimalizovat energetické ztráty na přijatelnou a proveditelnou úroveň uplatňováním několika technik, jejichž příklady jsou uvedeny v tabulce 3.1. Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je rovněž optimalizace návrhu obvodového pláště budovy tak, aby byly splněny náročné normy překračující rámec stávajících předpisů, zejména pro nové budovy.

Tabulka 3.1

Prvky obvodového pláště budovy a související techniky

Prvek obvodového pláště	Technika
Zedř/fasáda/střecha/podlaha – strop sklepa	Změna izolačních materiálů
	Techniky pro zvyšování tloušťky izolace
Okna/zasklení	Přechod na účinnější zasklení
	Přechod na účinnější křídla a rámy
Stínění	Používání vnějších a vnitřních stínících zařízení
Vzduchotěsnost	Vylepšení dveří
	Rychle reagující dveře
	Těsnění
	Zavedení nárazníkových zón
Celkový obvodový plášť	Orientace
	Údržba

Použitelnost

Technicky je to proveditelné pro každou novou i stávající budovu nebo ucelenou část budovy. Nájemci mohou zavádět mechanismy k ovlivnění vlastníků a měli by si uvědomovat důležitost obvodového pláště budovy pro vliv jejich činnosti na životní prostředí. Modernizace obvodového pláště budovy vyžaduje významnou investici. Obecně tento osvědčený postup pro environmentální řízení přináší úspory nákladů, avšak s dlouhou dobou návratnosti, a proto se doporučuje tento osvědčený postup používat společně s dalšími významnými renovacemi prodejny (např. dispozice prodejny, osvětlení, bezpečnost, konstrukce, přístavby atd.), aby se snížily jeho náklady.

Použitelnost tohoto osvědčeného postupu pro environmentální řízení pro **malé podniky** ⁽¹⁾ je obvykle dosti omezená z důvodu vysokých požadovaných investic a nedostatečného vlivu na charakteristiky budovy.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i1) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok i2) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok z hlediska primární energie	b1) Měrná spotřeba energie na m ² prodejní plochy pro vytápění, chlazení a klimatizaci nižší nebo rovna 0 kWh/(m ² /rok), pokud lze odpadní teplo z chlazení opětovně využít. V ostatních případech nižší nebo rovna 40 kWh/(m ² /rok) pro nové budovy a 55 kWh/(m ² /rok) pro stávající budovy ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Toto srovnávací kritérium lze také posuzovat na základě směrnice 2010/31/EU o energetické náročnosti budov a vnitrostátních definic pro budovy s téměř nulovou spotřebou energie. Ukázkou/příkladem toho je hraniční hodnota 20 kWh/(m²/rok) [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52013DC0483R\(01\):CS:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52013DC0483R(01):CS:NOT).

⁽¹⁾ Malé podniky jsou vymezeny jako podniky, které zaměstnávají méně než 50 osob a jejichž roční obrát nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 10 milionů EUR (doporučení Komise 2003/361/ES).

3.1.2. Předpoklady pro návrh stávajících a nových systémů vytápění, ventilace a klimatizace

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je modernizace stávajících systémů vytápění, ventilace a klimatizace, aby se snížila spotřeba energie a zlepšila kvalita vnitřního ovzduší. Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je optimalizace návrhu systémů vytápění, ventilace a klimatizace v nových budovách za použití inovačních systémů pro snížení potřeby primární energie a zvýšení účinnosti.

Uplatňování osvědčených postupů pro návrh by mělo umožnit nejlepší integraci v rámci obvodového pláště budovy, zamezit předimenzování a umožnit využití orientace budovy k minimalizaci celkové spotřeby energie. Zejména pro nové prodejny mohou být relevantní tyto prvky: využívání zasklení, odpadního tepla z chlazení, energie z obnovitelných zdrojů, tepelných čerpadel a dalších inovačních systémů. Sledování kvality vnitřního ovzduší a systémy hospodaření s energií se považují za osvědčené postupy týkající se údržby systémů vytápění, ventilace a klimatizace.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je plně použitelný pro nové budovy. Systém vytápění, ventilace a klimatizace může být modernizován s cílem snížit spotřebu energie v jakékoli stávající budově, ačkoliv vlastnosti budovy budou mít vliv na dopad modernizace systému vytápění, ventilace a klimatizace. Klimatický vliv je velmi důležitý pro volbu technik, které mohou být zavedeny. Ve stávající budově lze nové systémy vytápění, ventilace a klimatizace, např. instalaci kogeneračních zařízení, systémy rekuperace tepla a integrovanou koncepci návrhu, jako je například norma pro pasivní domy, částečně využít za přijatelné ekonomické výkonnosti. Dispozice prodejny má významný vliv na výkonnost systému vytápění, ventilace a klimatizace, zejména specifikace návrhu vztahující se k procesu chlazení, kde lze opětovně využít velké množství odpadního tepla.

Pro malé podniky může být míra vlivu na návrh systémů vytápění, ventilace a klimatizace zanedbatelná, ačkoliv by se měly podílet na provádění a doporučení popsaného osvědčeného postupu pro environmentální řízení.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i1) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok	b1) Měrná spotřeba energie na m ² prodejní plochy pro vytápění, chlazení a klimatizaci nižší nebo rovna 0 kWh/(m ² /rok), pokud lze odpadní teplo z chlazení opětovně využít. V ostatních případech nižší nebo rovna 40 kWh/(m ² /rok) pro nové budovy a 55 kWh/(m ² /rok) pro stávající budovy
i2) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok z hlediska primární energie	

3.1.3. Používání integrované koncepce návrhu budov

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je integrovaná koncepce návrhu celých budov nebo jejich částí s cílem snižovat energetickou potřebu prodejny. Integrovaná koncepce minimalizuje spotřebu energie a související náklady budovy a zároveň zajišťuje dobrý tepelný komfort pro uživatele. Příklady požadavků jsou uvedeny v tabulce 3.2.

Tabulka 3.2

Příklady požadavků na integrovanou koncepci návrhu

Požadavky	Příklady opatření k jejich dosažení
Energetická potřeba budovy pro vytápění a chlazení prostoru musí být nižší než 15 kWh/(m ² /rok)	Vylepšená izolace. Doporučené hodnoty U nižší než 0,15 W/(m ² /K)
Měrná tepelná zátěž nesmí překračovat 10 W/m ²	Návrh bez tepelných mostů
Z budovy nesmí unikat více vzduchu než 0,6 násobek jejího objemu za hodinu	Doporučené hodnoty U nižší než 0,85 W/(m ² /K)
Celková spotřeba primární energie nemůže být vyšší než 120 kWh/(m ² /rok)	Vzduchotěsnost. Mechanická ventilace s rekuperací tepla z odpadního vzduchu
	Instalace solárních tepelných systémů nebo tepelných čerpadel (konečná potřeba energie nezahrnuje podíl solární energie a energie okolního prostředí používané na místě k výrobě tepla)

Použitelnost

Integrovaná koncepce se obvykle uplatňuje během návrhu nových budov. Tato koncepce je částečně vhodná pro stávající budovy, neboť řadu prvků lze začlenit bez vysokých investičních nákladů. Také klimatické podmínky mohou ovlivnit rozhodnutí tuto koncepci použít. Například norma pro pasivní domy byla vytvořena především německými a švédskými výzkumnými pracovníky, ale lze ji zavést i v teplejších klimatech. Navýšení investičních nákladů budovy navržené v souladu s příkladnými integrovanými přístupy nepřesahuje v porovnání s tradiční stavbou 10–15 %. Analýza nákladů za dobu životnosti ukazuje, že návrh stavby pasivního domu představuje minimální náklady za dobu životnosti, neboť požadovaný systém vytápění je relativně jednoduchý a instalovaný tepelný výkon je omezený.

Pro malé podniky může být používání integrované koncepce návrhu pro minimalizaci energetické potřeby nových budov považováno za nákladově efektivní zadávání zakázek bez jakéhokoli konkrétního omezení s výjimkou vyšší počáteční investice.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i1) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok	b1) Měrná spotřeba energie na m ² prodejní plochy pro vytápění, chlazení a klimatizaci nižší nebo rovna 0 kWh/(m ² /rok), pokud lze odpadní teplo z chlazení opětovně využít. V ostatních případech nižší nebo rovna 40 kWh/(m ² /rok) pro nové budovy a 55 kWh/(m ² /rok) pro stávající budovy
i2) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok z hlediska primární energie	

3.1.4. *Integrace chlazení a vytápění, ventilace a klimatizace*

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zpětné získání odpadního tepla z cyklu chlazení a jeho maximální využití. Maloobchodníci s potravinářskými výrobky jsou za jistých okolností schopni produkovat přebytečné teplo, i když teplo používají k vytápění prostor, a toto teplo může být dodáváno do jiných částí těžké budovy nebo do jiných budov.

Použitelnost

Měla by být zohledněna opatření pro nové nebo stávající budovy maloobchodníků s potravinářskými výrobky a provoz těchto systémů bude mít různé výsledky v závislosti na různých faktorech:

- Velikost a využívání budovy: Velké maloobchodní prodejny nejsou v budovách obvykle osamoceny. „Blízké okolí“ (např. malé obchody v nákupním centru) je proto potenciálním spotřebitelem tohoto přebytečného tepla. Obecně platí, že prodejna s potravinami s běžnou chladicí zátěží a optimalizovaným obvodovým pláštěm by rekuperovala dostatek energie pro vytápění dvojnásobku své vlastní plochy.
- Návrh a údržba systému vytápění, ventilace a klimatizace: Všechny prvky systému vytápění, ventilace a klimatizace by měly být správně navrženy a udržovány. Mezi velmi doporučené techniky patří rekuperace tepla z odpadního vzduchu, individuální ovládání ventilace pomocí snímačů CO₂ a sledování vzduchotěsnosti a kvality vnitřního ovzduší.
- Chladicí zátěž: Menší prodejny nabízejí více chlazeného zboží na metr čtvereční prodejní plochy a účinnost chlazení je nižší. Kromě toho je také důležitý trend zvyšování množství dostupného chlazeného zboží. Velikost prodejny neovlivňuje technickou použitelnost integrovaných přístupů, ale nákladová efektivnost celého systému je u malých prodejen nižší.
- Klimatické podmínky: V chladných klimatech je chladicí zátěž nižší než v teplejších regionech. Zároveň potřeba tepla v severoevropských budovách je vysoká, takže integrace by závisela na kvalitě obvodového pláště budovy. Pro nejteplejší klimata, např. evropské země v oblasti Středozemního moře, může být potřeba chlazení velmi významná a vzduchotěsnost budovy může vést ke zvýšení vnitřních zisků. Je tedy nezbytný optimalizovaný návrh ventilace. Mezi doporučené techniky rovněž patří mechanické chlazení v noci a proměnlivá vnitřní teplota (např. 21–26 °C).

- Teplota okolí: Při integraci chladicího cyklu existuje omezení pro teplotu okolí, která závisí na návrhu systému, pokud míra výroby odpadního tepla není dostačující k tomu, aby uvnitř budov udržovala komfortní teplotu. Může být zapotřebí dalšího zdroje tepla, ale opět to závisí na kvalitě obvodového pláště budovy.
- Vlastnictví budovy: Mnoho prodejen je součástí rezidenční nebo komerční budovy, která patří třetí straně. Lepší integrace rekuperace tepla tedy musí zapojit skutečné vlastníky budovy.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro jakýkoli nový a stávající systém chlazení, který má být instalován v nových nebo renovovaných prodejnách, a je plně použitelný pro **malé podniky** (s ohledem na výše uvedené podmínky). Nicméně v případě malých podniků to může vyžadovat externí zajišťování technické pomoci.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i1) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok	b2) Spotřeba energie na vytápění prostoru 0 kWh/(m ² /rok) (absence systému vytápění), pokud lze rekuperovat odpadní teplo z chlazení
i3) Rekuperované teplo ze systému chlazení na m ² (prodejní plochy) a rok	

3.1.5. Sledování energetické náročnosti prodejen

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je využívání energií z procesů uvnitř prodejny (alespoň energeticky nejnáročnějších procesů, jako jsou vytápění, chlazení, osvětlení atd.), jakož i na úrovni prodejny a/nebo organizace. Tento osvědčený postup pro environmentální řízení také umožňuje srovnávat spotřebu energie (podle procesu) a zavádět preventivní a nápravná opatření.

Použitelnost

Systém sledování lze použít na jakoukoli koncepci prodeje. Vyžaduje přidělení dodatečných zdrojů, pokud chybí odpovídající struktura obchodního řízení. Tento postup může od stávajících prodejen vyžadovat zvláštní úsilí.

Malé podniky, které řídí jednu nebo několik prodejen, budou možná potřebovat dobrou strukturu obchodního řízení a přístupy společné odpovědnosti pro zavedení a udržování vhodného systému sledování. Uplatňování tohoto osvědčeného postupu pro environmentální řízení může u stávajících prodejen narazit na problémy s finanční dostupností.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i4) Zavedení systému sledování (a/n)	b3) 100 % prodejen a procesů je sledováno a údaje o spotřebě energie se každoročně hlásí (na základě výsledku ročního energetického auditu) (*)
i5) Procento řízených prodejen	
i6) Počet řízených procesů	
	b4) Zavedené srovnávací mechanismy

(*) Poznámka: Podle směrnice o energetické účinnosti jsou velké podniky povinny uskutečňovat energetické audity, které provádějí kvalifikovaní odborníci, každé čtyři roky, přičemž první musí být proveden do 5. prosince 2015.

3.1.6. Účinné chlazení včetně používání chladicích prostředků

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zavedení opatření na úsporu energie v systému chlazení prodejen s potravinami, zejména chladicích vitrín skleněnými víky, kdy potenciál úspory energie představuje významný environmentální přínos.

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je používání přírodních chladicích prostředků v prodejnách s potravinami, neboť by se podstatně snížil dopad na životní prostředí, a zamezení únikům zajištěním řádného utěsnění a dobré údržby instalovaných zařízení.

Použitelnost

Tento postup je použitelný pro maloobchodníky s potravinami s významnou chladicí zátěží. Zakrytí boxů může mít krátkou dobu návratnosti (méně než tři roky), pokud se předpokládají úspory ve výši 20 % nebo vyšší. Zakrytí vitrín může mít dopad také na tepelné chování prodejny a rovněž na vlhkost vnitřního prostředí. Nadto používání přírodních chladicích prostředků může kromě přínosu pro životní prostředí za určitých podmínek činnosti maloobchodníka s potravinami snížit spotřebu energie.

Použitelnost pro **malé podniky** může být omezena na organizace využívající chladicí systémy pro komerční použití, a to jak napájené ze sítě, tak vzdálené.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i1) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok	b5) 100 % zakryté nízkoteplotní vitríny
i7) Měrná (lineární) spotřeba energie pro chlazení na metr vitríny a rok	b6) 100 % využívání volně přístupných chladicích zón (např. v provozovnách cash & carry) nebo 100 % zakrytí chladicích zařízení střední teploty, kde to může vést k více než 10 % úsporám energie
i8) Procento prodejen používajících přírodní chladicí prostředky	b7) Měrná (lineární) spotřeba energie pro chlazení odpovídající 3 000 kWh/(m/rok)
i9) Kontrola úniků (% chladicího prostředku)	b8) Obecné používání přírodních chladicích prostředků

3.1.7. Účinné osvětlení

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je návrh inteligentních strategií osvětlení se zvýšenou účinností a sníženou spotřebou, používání denního světla, aniž by byla ovlivněna prodejní koncepce, a používání inteligentních kontrolních nástrojů, návrhu vhodného systému a neúčinnějších osvětlovacích zařízení pro zajištění optimální úrovně osvětlení.

Použitelnost

Tato technika je použitelná pro jakoukoli prodejní koncepci. Dotčeno je také zvláštní osvětlení pro marketingové účely. Měl by však být pečlivě zváženo vliv zvýšeného zasklení s možností dalšího využívání denního světla na tepelnou bilanci prodejny. Definice optimální strategie osvětlení a používání neúčinnějších zařízení může vést k úsporám vyšším než 50 % v porovnání s aktuální výkonností.

Používání inteligentních systémů osvětlení a účinných zařízení je proveditelné pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i1) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² prodejní plochy a rok	b9) Instalovaný výkon osvětlení nižší než 12 W/m ² pro supermarkety a 30 W/m ² pro specializované prodejny ⁽¹⁾
i10) Instalovaný výkon osvětlení na m ²	

⁽¹⁾ Toto srovnávací kritérium by také mělo být posuzováno na základě kritérií zelených veřejných zakázek v EU pro vnitřní osvětlení maloobchodů, což znamená 3,5 W/m²/100 lux (základní kritéria) nebo 3,2 W/m²/100 lux (komplexní kritéria). Viz: http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/criteria/indoor_lighting.pdf.

3.1.8. Sekundární opatření pro zlepšení energetické náročnosti

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zavedení opatření na úsporu energie v distribučních střediscích, pravidelný audit spotřeby energie v rámci systému environmentálního řízení, školení zaměstnanců v oblasti úspor energie a vnitřní a vnější komunikace týkající se úsilí organizace zaměřeného na úsporu energie.

Použitelnost

Neexistuje žádné omezení velikosti, typu nebo zeměpisného umístění maloobchodníka pro stanovení komplexního systému hospodaření s energií, s přihlédnutím k přístrojům, distribučním střediskům, měrné spotřebě energie nebo komunikaci a školení.

Pro malé podniky jsou zadávání zakázek na nákup účinných přístrojů, školení zaměstnanců a komunikace proveditelnými a dostupnými opatřeními.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i1) Měrná spotřeba energie prodejny na m ² (prodejní plochy) a rok	b10) Sleduje se 100 % distribučních středisek, která výlučně zásobují maloobchodníka
i10) Instalovaný výkon osvětlení a/nebo přístroje na m ²	
i11) Systém hospodaření s energií ⁽¹⁾ zavedený k podpoře neustálého zlepšování (a/n)	
⁽¹⁾ Systém hospodaření s energií může být součástí EMAS.	

3.1.9. Používání alternativních zdrojů energie

Jakmile je minimalizována potřeba energie, je osvědčeným postupem pro environmentální řízení začlenění obnovitelných zdrojů energie do prodejen. Pokrytí energetické potřeby s využitím energie z obnovitelných zdrojů má podstatný přínos pro životní prostředí. Je však zásadní nejdříve snížit potřebu energie a zvýšit účinnost, jak je vysvětleno v bodech 3.1.1 až 3.1.8, a teprve poté začlenit obnovitelné zdroje pro zbývající potřebu energie. Mělo by být rovněž zváženo zavádění tepelných čerpadel a kombinovaných systémů pro výrobu tepla a elektřiny.

Použitelnost

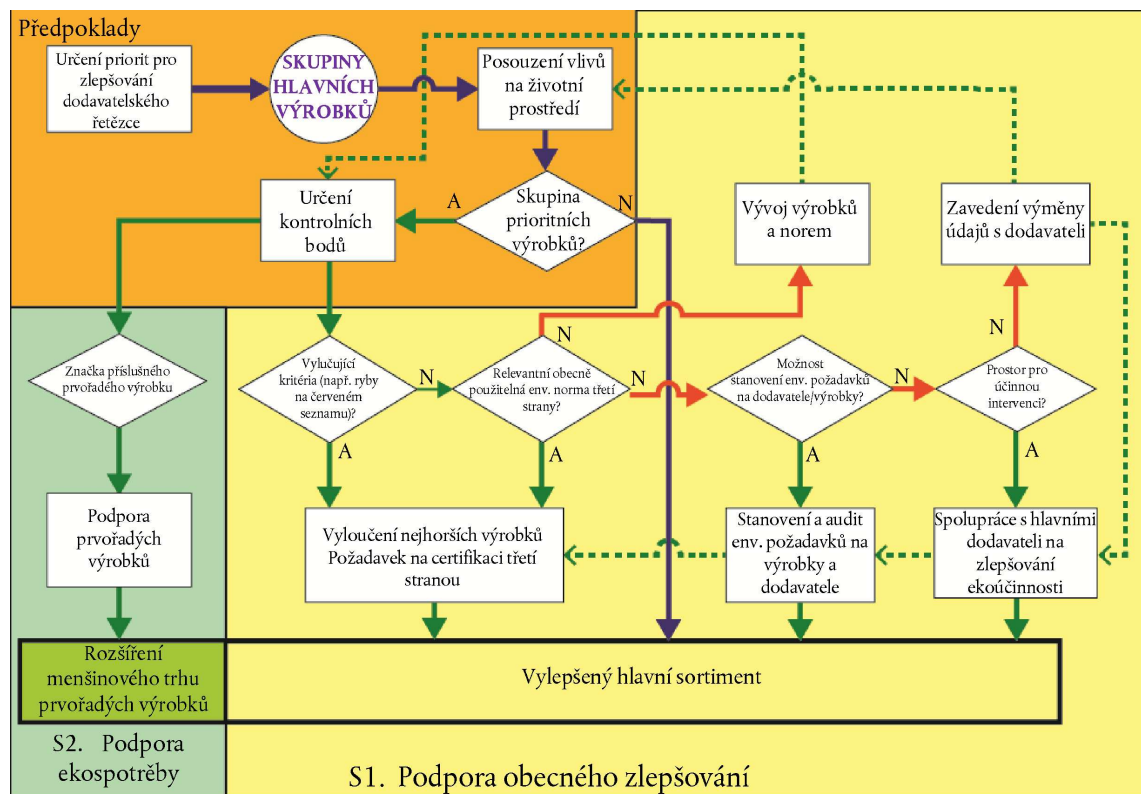
Tato technika je v zásadě použitelná pro jakoukoli dispozici prodejny. Důležitými omezeními jsou dostupnost obnovitelných zdrojů, přístupnost pozemních nebo střešních instalací a stabilní poptávka po kombinovaných systémech na výrobu tepla a elektřiny.

Zelené nakupování může být dobrým řešením pro mikropodniky. Pro **malé podniky** je využívání energie z obnovitelných zdrojů nebo jiných alternativních zdrojů dosažitelné.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i12) Měrná výroba alternativní energie na místě nebo v blízkém okolí na m ² prodejní plochy podle zdroje energie	b11) Existence budov s téměř nulovou spotřebou energie (prodejen nebo distribučních středisek), kde místní podmínky umožňují výrobu energie z obnovitelných zdrojů na místě nebo v blízkém okolí
i13) Procento energie z obnovitelných zdrojů vyráběné na místě nebo v blízkém okolí jako podíl na spotřebě energie prodejny ⁽¹⁾	
⁽¹⁾ Alternativně poměr energie z obnovitelných zdrojů vyráběné na místě nebo v blízkém okolí podle normy prEN15603.	

3.2. Maloobchodní dodavatelský řetězec

Obr. 3.1.

Navrhovaný sled klíčových otázek a opatření (stínovaná obdélníková pole) představující osvědčené postupy pro systematické zlepšování dodavatelského řetězce, v rozdělení na předpoklady a dvě strategie (S1 a S2) ⁽¹⁾

3.2.1. Začlenění environmentální udržitelnosti dodavatelského řetězce do obchodní strategie a činnosti

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je, aby vrcholový management začlenil environmentální udržitelnost dodavatelského řetězce do obchodní strategie a určení pracovníci managementu (ideálně v rámci určené jednotky) koordinovali provádění nezbytných opatření v rámci maloobchodní činnosti. Opatření by měla být koordinována alespoň mezi jednotlivci nebo odděleními odpovědnými za zadávání zakázek, výrobu, zajišťování kvality, dopravu a logistiku a marketing. Stanovení kvantitativních cílů environmentální udržitelnosti, o kterých se veřejně informuje a kterým je v rozhodovacím procesu společnosti přirazována velká váha, je zvláště důležité, jako indikátor i jako hnací mechanismus opatření ke zlepšení environmentální udržitelnosti dodavatelského řetězce. Sled opatření týkajících se osvědčeného postupu pro systematické zlepšování dodavatelských řetězců výrobků, uvedený v chronologickém pořadí a podle účinnosti z hlediska životního prostředí, je navržen v Obr. 3.1. Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je provedení tohoto sledu opatření (i s ohledem na osvědčené postupy pro environmentální řízení popsané níže).

Použitelnost

Začlenění strategie environmentálně udržitelného dodavatelského řetězce do struktury maloobchodního řízení a činnosti je dosažitelné pro jakéhokoli maloobchodníka. V případě větších maloobchodníků je tento osvědčený postup pro environmentální řízení složitější a vyžaduje rozsáhlé školení a reorganizaci pro stanovení environmentálně udržitelných priorit v oblasti zajišťování zdrojů. Začlenění řízení environmentální udržitelnosti dodavatelského řetězce do maloobchodních organizací může zlepšit dlouhodobou hospodářskou výkonnost vytvořením silné identity značky s přidanou hodnotou a zajištěním účinných a udržitelných dodávek výrobků do budoucna.

⁽¹⁾ Hlavní výrobky se vztahují k výrobkům s vysokým objemem prodeje (podle hodnoty).

Prioritní výrobky jsou pak výrobky s vysokým objemem prodeje (podle hodnoty) i vysokým dopadem na životní prostředí: Jakmile maloobchodník určí své hlavní výrobky, provede se posouzení jejich vlivu na životní prostředí a uvažují se pouze ty nejvýznamnější.

V případě malých podniků mohou být tato opatření relativně jednoduše proveditelná a mohou být spojena se změnou pozice na trhu s cílem zdůraznit udržitelnější sortiment výrobků s přidanou hodnotou.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i14) Zveřejňování zpráv o kvantitativních cílech společnosti konkrétně se týkajících zlepšování environmentální udržitelnosti dodavatelských řetězců prioritních výrobků	b12) Systematické provádění programů zlepšování dodavatelského řetězce v rámci skupin prioritních výrobků
i15) Přítomnost podnikatelské jednotky na vysoké úrovni s odpovědností za řízení a koordinaci opatření zaměřených na environmentální udržitelnost v rámci dodavatelského řetězce	
i16) Kvantitativní interní cíle výkonnosti (např. pro jednotlivé zaměstnance) konkrétně související s environmentální udržitelností dodavatelského řetězce	

3.2.2. Posouzení dodavatelských řetězců hlavních výrobků k určení prioritních výrobků, dodavatelů a možností zlepšení a stanovení účinných mechanismů zlepšování dodavatelského řetězce

V souladu s pořadím osvědčených postupů pro environmentální řízení použitelných pro zlepšování vlivu maloobchodních dodavatelských řetězců na životní prostředí (Obr. 3.1) by maloobchodníci měli určit výrobky, procesy a dodavatele, kde má prioritně dojít ke zlepšení, prostřednictvím environmentálního posouzení dodavatelských řetězců výrobků za pomoci stávajících vědeckých informací, konzultací s odborníky (např. nevládními organizacemi) a nástrojů pro posuzování životního cyklu. Maloobchodníci musí poté určit relevantní možnosti zlepšení dostupné pro skupiny prioritních výrobků. V této souvislosti je důležitým aspektem určení relevantních obecně uznávaných environmentálních norem třetích stran, které lze použít pro uvedení vyšších úrovní vlivu dodavatele a/nebo výrobku na životní prostředí. Použitelnost a úroveň ochrany životního prostředí představované takovými normami se značně liší.

Některé normy jsou obecně použitelné (Tabulka 3.4 až Tabulka 3.7) a osvědčeným postupem je pro ně zajištění toho, aby všichni dodavatelé/všechny výrobky byli podle těchto norem certifikováni. Směrnice 2010/30/EU o energetických štítcích vytvořila právní rámec, který umožňuje spotřebitelům, ale také maloobchodníkům soustředit portfolio svých výrobků na nejvyšší třídu energetické účinnosti. Jiné normy nejsou založeny na kritériích, které lze obecně uplatnit za účelem zlepšování environmentální udržitelnosti všech výrobků a dodavatelů, ale namísto toho se snaží určit prvořadě výrobky (tabulka 3.3). Například ekoznačka EU se uděluje výrobkům, které prokazují environmentální profil během celého jejich životního cyklu odpovídající nejlepším 10–20 % výrobků v rámci příslušné kategorie. Osvědčeným postupem pro normy s vysokými požadavky, jako jsou environmentální značky typu I podle norem ISO ⁽¹⁾ a normy ekologické produkce, je podpora jejich volby spotřebiteli.

Tabulka 3.3

Několik ilustrativních příkladů certifikačních norem pro prvořadě environmentální výrobky a skupiny výrobků, na které se vztahují

Norma	Skupiny výrobků
Blue Angel Ekoznačka EU Nordic Swan Energetické štítky EU (třída nejvyšší účinnosti)	Nepotravinářské výrobky

⁽¹⁾ Environmentální značky typu I: environmentální značení certifikované třetí stranou (ISO 14024).

Norma	Skupiny výrobků
Ekologický (podle nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ⁽¹⁾ a nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ⁽²⁾). Zahrnuje GOTS, KRAV, Soil Association, BioSuisse atd.	Potravinářské výrobky a výrobky z přírodních vláken
⁽¹⁾ Nařízení Komise (ES) č. 889/2008 ze dne 5. září 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu (Úř. věst. L 250, 18.9.2008, s. 1). ⁽²⁾ Nařízení Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91 (Úř. věst. L 189, 20.7.2007, s. 1).	

Pro obecně použitelné normy se navrhuje jednoduchý systém klasifikace a jako příklad jsou uvedeny některé obecně používané normy. Tabulka 3.4 podrobně popisuje navrhovaná kritéria, která by normy závazně stanovily pro výrobky a jejich výrobu, aby tyto normy mohly být považovány za „základní“, „vylepšené“ nebo „příkladné“.

Tabulka 3.4

Navrhovaná klasifikační kritéria pro „základní“, „vylepšené“ a „příkladné“ normy pro výrobky prodávané maloobchodníky

Základní	Vylepšené	Příkladné
— dodržování místních předpisů — vedení záznamů pro důležité environmentální aspekty — zavedení obecného plánu řízení — v některých případech vyloučení neškodlivějších postupů nebo výrobků — v některých případech srovnávací kritéria pro menšinovou skupinu důležitých environmentálních aspektů	— konkrétní postupy řízení spojené s významným zlepšením vlivu na životní prostředí v souladu s kvantitativními srovnávacími kritérii vlivu činnosti organizace na životní prostředí — prokázané neustálé zlepšování v mezích stanoveného rámce	— konkrétní požadavky, které řeší důležité environmentální aspekty dostatečně podrobně a komplexně, aby certifikované výrobky mohly být definovány jako environmentálně udržitelné

Příklady základních, vylepšených a příkladných environmentálních norem a skupiny výrobků, na které se vztahují, jsou uvedeny v tabulce 3.5, **tabulce 3.6** resp. tabulce 3.7.

Tabulky 3.5, 3.6, 3.7 a 3.8 obsahují několik ilustrativních příkladů, které nepředstavují žádné oficiální schválení „základních“, „vylepšených“ a „příkladných“ norem pro skupiny výrobků.

Tabulka 3.5

Několik ilustrativních příkladů „základních“ environmentálních norem a skupin výrobků, na které se vztahují

Norma	Skupiny výrobků
GlobalGAP (správná zemědělská praxe) a referenční normy	Rostlinná a živočišná produkce
Oeko-Tex 1000	Textilie
Vnitrostátní/regionální certifikace výroby (např. britské osvědčení o původu Red Tractor)	Všechny výrobky
Ryby na červeném seznamu (vylučující kritérium)	Ryby

Tabulka 3.6

Několik ilustrativních příkladů „vylepšených“ environmentálních norem a iniciativ a skupin výrobků, na které se vztahují

Normy a iniciativy	Skupiny výrobků
BCI, Better Cotton Initiative (Iniciativa za lepší bavlnu)	Bavlněné výrobky
BCRSP, Basel Criteria on Responsible Soy Production (Basilejská kritéria pro zodpovědnou produkci sóji)	Sója (plodina doplňující mléčné výrobky, vejce a maso)
BSI, Better Sugarcane Initiative (Iniciativa pro lepší cukrovou třtinu)	Cukrové výrobky
4C, Common Code for the Coffee Community Association (Společný kodex Asociace pro kávu)	Káva
Fair-trade (Spravedlivý obchod)	Zemědělské výrobky z rozvojových regionů
RA, Rainforest Alliance (Aliance deštných pralesů)	Zemědělské produkty z tropů
RSPO, Round Table on Sustainable Palm Oil (Kulatý stůl o udržitelném palmovém oleji)	Výrobky z palmového oleje
PEFC, Programme for the Endorsement of Forestry Certification (systém certifikace lesů)	Dřevo a papír
RTRS, Round Table on Responsible Soy (Kulatý stůl o zodpovědném pěstování sóji)	Sója (plodina doplňující mléčné výrobky, vejce a maso)
UTZ	Kakao, káva, palmový olej, čaj

Tabulka 3.7

Několik ilustrativních příkladů „příkladných“ environmentálních norem a iniciativ a skupiny výrobků, na které se vztahují

Norma	Skupiny výrobků
FSC, Forest Stewardship Council (systém certifikace lesů)	Dřevo a papír
MSC, Marine Stewardship Council (systém certifikace rybářských společností)	Plody moře z volného lovu

Pokud nejsou obecně použitelné environmentální normy k dispozici, osvědčeným postupem pro maloobchodníka je v rámci smluvních ujednání stanovit environmentální kritéria zaměřená na ožehavé otázky v oblasti životního prostředí v rámci dodavatelského řetězce nebo podniknout kroky ke zlepšení vlivu dodavatelského řetězce na životní prostředí šířením osvědčených postupů a srovnáváním vlivu na životní prostředí.

Použitelnost

Každý maloobchodník může určit nejúčinnější mechanismy zlepšování dodavatelského řetězce. V případě velkých maloobchodníků s výrobky vlastní značky lze provést všechny aspekty tohoto osvědčeného postupu pro environmentální řízení.

V případě malých podniků je tato technika omezena na určení prioritních výrobků pro ovlivňování výběru nebo zelené zakázky na základě certifikace třetí stranou. Postupné zavádění systematického a cíleného přístupu nepředstavuje významné výdaje.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i17) Procento celkového prodeje představované výrobky z dodavatelských řetězců, které zlepšily svůj vliv na životní prostředí využíváním certifikace, maloobchodních norem nebo intervence	b13) Zavedení systematického posuzování (nezávisle nebo prostřednictvím sdružení) dodavatelských řetězců hlavních výrobků
i18) Počet dodavatelských řetězců prioritních výrobků, které významně zlepšily svůj vliv na životní prostředí (vylepšené výrobky představují alespoň 50 % hodnoty prodeje v rámci skupiny) uplatňováním technik osvědčených postupů	

3.2.3. Ovlivňování výběru a zelené zakázky na skupiny prioritních výrobků na základě certifikace třetí stranou

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je vyloučení produktů, které jsou nejméně udržitelné (např. ohrožené druhy), a vyžadování široce rozšířené (tj. cílem je 100 % podíl prodeje) certifikace podle environmentálních norem třetích stran pro výrobky, jejichž vliv na životní prostředí má být zlepšován přednostně. Environmentální normy se vztahují na výrobky a/nebo dodavatele a obecně se dělí na základní, vylepšené nebo příkladné podle přísnosti a komplexnosti environmentálních požadavků (ilustrativní příklady viz Tabulka 3.8). Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je uplatňování nejvyšší úrovně obecně uznávané a dostupné environmentální normy.

Tabulka 3.8

Několik ilustrativních příkladů osvědčených postupů podporujících srovnávací kritéria pro tento osvědčený postup u jednotlivých skupin výrobků

Skupina výrobků	Příklady osvědčených postupů (skutečný nebo cílový podíl prodeje pro různé normy)
Káva, čaj	100 % Fair-trade; 100 % 4C
Ovoce a zelenina	100 % Global GAP
Tuky a oleje	100 % RSPO; 100 % RTRS
Plody moře	100 % MSC
Cukr	100 % Fair-trade
Textilie	100 % BCI
Dřevo a papír	100 % FSC

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení se vztahuje na všechny maloobchodníky. Srovnávací kritérium je vyjádřeno ve vztahu k výrobkům vlastní značky prodávaným většími maloobchodníky.

Malé podniky bez sortimentu výrobků vlastní značky by se měly vyhýbat výrobkům, které nejvíce škodí životnímu prostředí (např. ohrožené druhy ryb), a měly by mít na skladě značkové výrobky, které jsou certifikované podle příslušných environmentálních norem (např. tabulka 3.3).

Environmentální normy třetích stran nemusí zahrnovat všechny relevantní environmentální aspekty a procesy v rámci dodavatelského řetězce a obecně použitelné normy přísné z hlediska životního prostředí nejsou k dispozici pro všechny skupiny výrobků. Na skupiny výrobků neuvedené v tabulce 3.8 se může zaměřit zlepšování dodavatelského řetězce prosazováním požadavků na výrobky/dodavatele, intervencí ze strany maloobchodníků (např. srovnávání dodavatelů) a podporou prvořadých „ekologicky šetrných výrobků“, jak je popsáno v dalších osvědčených postupech pro environmentální řízení.

Pokud je certifikace ochrany životního prostředí stanovena jako „kvalifikační kritérium zakázky“, nesou náklady na dodržení požadavků a certifikaci dodavatelé a tyto náklady se nepřenesou na maloobchodníky. Osvědčený postup však zahrnuje i maloobchodníky poskytující podporu stávajícím dodavatelům při získávání certifikace, kdy jsou příslušné náklady sdíleny. Pro dodavatele mohou být náklady na splnění požadavků považovány za investici, která má posílit přijímání jejich výrobků na trhu, a případně dosáhnout vyšší prodejní ceny. Pro maloobchodníky mohou být dodatečné náklady spojené s touto technikou vyváženy snížením rizika dodavatelského řetězce a potenciálními cenovými a marketingovými výhodami.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i19) Procento výrobků prodávaných v rámci konkrétní skupiny výrobků, které jsou certifikovány podle konkrétní environmentální normy třetí strany, podle hodnoty prodeje	b14) Maloobchodník úspěšně plní podrobný plán dosažení 100 % certifikace podle „vylepšené“ environmentální normy (tabulka 3.6) u výrobků vlastní značky v rámci určitých skupin výrobků, jako například káva, čaj, tuky a oleje, cukr a textilie
i20) Environmentální přísnost a úplnost normy třetí strany, jak obecně ukazuje kategorizace na základní, vylepšené a příkladné normy	(b15) Maloobchodník úspěšně plní podrobný plán dosažení 100 % certifikace podle „příkladné“ environmentální normy (tabulka 3.7) u určitých skupin výrobků, jako například plody moře, dřevo a papír
i21) Počet skupin výrobků, u nichž je více než polovina prodeje certifikována podle environmentální normy třetí strany	

3.2.4. Prosazování environmentálních požadavků na dodavatele skupin prioritních výrobků

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je stanovení environmentálních kritérií pro prioritní výrobky a jejich dodavatele se zaměřením na určené ožehavé otázky v oblasti životního prostředí a prosazování dodržování těchto kritérií prostřednictvím auditu výrobků a dodavatelů.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro velké maloobchodníky a pro prioritní výrobky vlastní značky. Auditování vlivu činnosti dodavatelů na životní prostředí lze začlenit do sociálních auditů a systémů kontroly jakosti výrobků s cílem minimalizovat dodatečné náklady. Pro dodavatele mohou být náklady na splnění požadavků vyváženy lepším zabezpečením poptávky a zvýšenou prodejností jejich výrobků, a případně vyšší prodejní cenou, které mohou následně dosáhnout. Pro maloobchodníky mohou být náklady vyváženy nižším reputačním rizikem a nižším rizikem střednědobého podnikání dodavatelského řetězce, která jsou spojena s neudržitelnými postupy, a zvýšením ceny a zlepšením marketingu, kterých mohou následně dosáhnout.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení není použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i22) Procento prodeje výrobků vlastní značky v rámci skupiny výrobků splňující stanovené environmentální požadavky	b16) 100 % prodeje výrobků vlastní značky v rámci skupiny výrobků splňuje konkrétní environmentální požadavky stanovené maloobchodníkem
i23) Vliv činnosti organizace na životní prostředí reprezentovaný těmito požadavky	
i24) Procento cílů týkajících se splnění požadavků pro skupiny výrobků, kde je zaváděn program pro všeobecné plnění požadavků	
i25) Počet skupin výrobků, u nichž více než polovina prodeje splňuje zvláštní environmentální požadavky	

3.2.5. Podpora zlepšování vlivu dodavatele na životní prostředí srovnáváním a šířením osvědčených postupů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je podpora zlepšování dodavatelů vytvářením systémů pro výměnu informací, kterých lze využívat ke srovnávání dodavatelů, a šířením lepších postupů řízení. Tento druhý aspekt může přispět k dodržování norem třetích stran a kritérií stanovených maloobchodníkem ze strany dodavatelů.

Použitelnost

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro velké maloobchodníky a pro prioritní výrobky vlastní značky. Maloobchodníci mohou dodavatelům nabídnout drobné zvýšení ceny, aby podpořili účast na systémech zlepšování, a hradit sběr údajů a šíření lepších technik v oblasti postupů pro řízení. Tyto náklady by měly být vyváženy nižším reputačním rizikem a nižším rizikem střednědobého podnikání dodavatelského řetězce, spojenými s neudržitelnými postupy a zvýšením ceny, kterého mohou maloobchodníci následně dosáhnout. Zisky z jakýchkoli určených zlepšení účinnosti si mohou maloobchodníci smluvně rozdělit.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení není použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i26) Procento prodeje výrobků vlastní značky, které pocházejí od dodavatelů zapojených do maloobchodních programů zaměřených na zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí	b17) 100 % prodeje výrobků vlastní značky v rámci skupiny výrobků je zajišťováno od dodavatelů zapojených do maloobchodních programů zaměřených na zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí
i27) Úroveň vlivu činnosti organizace na životní prostředí reprezentovaný těmito programy	
i28) Cílové procento zapojených dodavatelů pro skupiny výrobků, u nichž je zaváděn program zlepšování dodavatelů	
i29) Počet skupin výrobků, u nichž více než polovina prodeje pochází od dodavatelů zapojených do maloobchodních programů zaměřených na zlepšování vlivu činnosti organizace na životní prostředí	

3.2.6. Společný výzkum a vývoj k podpoře všeobecného zlepšování a inovace dodavatelského řetězce

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je strategická spolupráce s dalšími zúčastněnými stranami s cílem určit a rozvíjet inovativní možnosti zlepšování dodavatelského řetězce a vytváření obecně přijímaných environmentálních norem.

Použitelnost

Kterýkoli velký maloobchodník s dodavatelskými řetězci vlastní značky může spolupracovat s výzkumnými ústavy nebo poradenskými službami za účelem zlepšení udržitelnosti dodavatelského řetězce. Maloobchodníci mohou chtít takový výzkum a vývoj zaměřit na skupiny výrobků, pro které neexistují žádné obchodně realizovatelné a obecně použitelné možnosti zlepšení. Tento postup lze považovat za investici do zajištění udržitelných a hospodářsky konkurenceschopných dodavatelských řetězců.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení není použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i30) Výdaje na výzkum udržitelných dodavatelských řetězců (vyjádřené ve vztahu k obrátu)	—
i31) Kvalitativní posouzení otázky, zda je výzkum zaměřen na inovativní a přizpůsobitelné možnosti s vysokým potenciálem zlepšení	
i32) Konkrétní zlepšení vlivu na životní prostředí, které lze přisuzovat provádění výstupů výzkumu	

3.2.7. Podpora prvořadých ekologických výrobků

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je podpora prvořadých certifikovaných ekologických výrobků. Kampaně na zvyšování povědomí, zajišťování zdrojů, cenotvorba, umístování v prodejně a reklama jsou důležitými součástmi této techniky, kterou lze účinně provádět vytvářením ekologického sortimentu vlastní značky.

Použitelnost

Všichni maloobchodníci mohou mít na skladě prvořadě ekologické výrobky a podporovat jejich spotřebu. Velcí maloobchodníci mohou tuto techniku zavést ve větším rozsahu, vytvářením ekologického sortimentu vlastní značky. Náklady dodavatelů spojené s certifikací prvořadých výrobků mohou být přeneseny na maloobchodníky. Certifikované prvořadě ekologické výrobky jsou spojeny s významným zvýšením ceny a vyšším ziskovým rozpětím. Ekologický sortiment vlastní značky také pravděpodobně zvýší celkový prodej výrobků vlastní značky dosahovaný maloobchodníkem díky pozitivnímu „haló efektu“.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i33) Procento prodeje v rámci skupiny výrobků certifikovaných podle prvořadých příkladných norem	b18) 10 % prodeje v rámci skupin potravinářských výrobků certifikovaných jako ekologické
i34) Počet skupin výrobků, pro které jsou nabízeny prvořadě ekologické výrobky	b19) 50 % prodeje bavlny certifikované jako ekologicky pěstovaná
i35) Existence rozsáhlého sortimentu ekologických výrobků vlastní značky (a/n)	b20) 10 % prodeje v rámci skupin nepotravinářských výrobků certifikovaných podle oficiálních environmentálních značek ověřených třetí stranou, podle definice typu I v souladu s normami ISO.

3.3. Doprava a logistika

3.3.1. Zelené zakázky a environmentální požadavky na poskytovatele přepravních služeb

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je začlenění vlivu činnosti organizace na životní prostředí a kritéria pro podávání zpráv do zadávání zakázek na přepravní a logistické služby poskytované třetími stranami, včetně požadavků na zavedení osvědčených postupů pro environmentální řízení popsanych v tomto dokumentu.

Použitelnost

Všichni maloobchodníci nakupují přinejmenším část své přepravní a logistické činnosti od poskytovatelů, kteří jsou třetími stranami, a mohou činit nákupní rozhodnutí podle účinnosti nebo environmentálních kritérií. Nicméně zlepšování účinnosti přepravních a logistických činností snižuje provozní náklady a vyžaduje účinné sledování a podávání zpráv. Účinně fungující poskytovatelé přepravních služeb, kteří jsou třetími stranami, mohou být schopni nabídnout maloobchodníkům levnější služby.

Malí maloobchodníci jsou obvykle závislí na poskytovatelích, kteří jsou třetími stranami.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i36) Procento poskytovatelů přepravních služeb certifikovaných podle norem souvisejících s životním prostředím (včetně registrace v programech podávání zpráv)	b21) 100 % poskytovatelů přepravních a logistických služeb splňuje buď: i) normy související s životním prostředím ověřované třetí stranou nebo ii) zvláštní environmentální požadavky nebo iii) osvědčené postupy pro environmentální řízení popsane v tomto dokumentu
i37) Procento poskytovatelů přepravních služeb splňujících zvláštní environmentální požadavky nebo osvědčené postupy pro environmentální řízení popsane v tomto dokumentu	

3.3.2. Sledování účinnosti a podávání zpráv pro veškeré přepravní a logistické činnosti

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je podávání zpráv o účinnosti všech přepravních a logistických činností a jejich vlivu na životní prostředí mezi přímými dodavateli, distribučními středisky, maloobchodníky a zařízeními pro nakládání s odpady, na základě sledování interních činností a údajů poskytovaných třetími stranami.

Použitelnost

Tento postup je použitelný pro všechny maloobchodníky. Podávání zpráv o interních přepravních a logistických činnostech se bude vztahovat pouze na větší maloobchodníky. Účinné sledování a podávání zpráv vyžaduje malou investici do nezbytných systémů informačních technologií a řízení, ale může určit možnosti ke zlepšení účinnosti přepravních a logistických činností.

Pro malé podniky jsou pro odhad emisí k dispozici základní údaje o průměrných emisních faktorech pro různé druhy dopravy.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i38) Tuny ekvivalentu CO ₂ za rok emitovaného z přepravních a logistických činností	b22) Pro 100 % přepravních a logistických činností mezi přímými dodavateli, maloobchodními prodejny a zařízeními pro nakládání s odpady, včetně činností vykonávaných poskytovateli přepravních služeb, kteří jsou třetími stranami, se podávají zprávy o těchto indikátorech: i) procento dopravy podle různých druhů ii) kilogramy ekvivalentu CO ₂ na dodaný m ³ nebo na dodanou paletu
i39) Kilogramy ekvivalentu CO ₂ na dodaný m ³ nebo dodanou paletu	
i40) To, zda jsou podávány zprávy o následujících parametrech pro všechny relevantní přepravní a logistické činnosti: i) počet a procento km/tunokilometrů (tkm) podle různých druhů dopravy ii) kilogramy ekvivalentu CO ₂ na dodanou tunu, na dodaný m ³ nebo na dodanou paletu	b23) Pro všechny interní přepravní a logistické činnosti mezi přímými dodavateli, maloobchodními prodejny a zařízeními pro nakládání s odpady se podávají zprávy o těchto indikátorech: i) faktor zatížení nákladního vozidla (hmotnostní nebo objemové %) ii) kilogramy ekvivalentu CO ₂ na tkm
i41) To, zda, jsou podávány zprávy o následujících parametrech pro všechny interní přepravní a logistické činnosti: i) faktor zatížení nákladního vozidla (hmotnostní nebo objemové %) ii) kilogramy ekvivalentu CO ₂ na tkm	

3.3.3. Začlenění účinnosti dopravy do rozhodování o nákupu a návrhu balení

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je začlenění účinnosti dopravy do rozhodování o nákupu a návrhu balení na základě posouzení životního cyklu výrobků získávaných z různých regionů a maximalizace hustoty přepravních jednotek prostřednictvím návrhu balení.

Použitelnost

Tento postup je použitelný pro velké maloobchodníky se sortimentem vlastní značky. Je vysoce závislý na umístění výrobku a zdroje, což souvisí s mnoha faktory v oblasti zajišťování zdrojů. V případě balení může zvýšení hustoty baleného zboží významně zlepšit účinnost dopravy, a tedy snížit náklady na dopravu.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení není použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i39) Kilogramy ekvivalentu CO ₂ na dodaný m ³ (nebo dodanou paletu)	b24) Systematické zavádění zlepšení v oblasti balení s cílem maximalizovat hustotu a zlepšit účinnost dopravy a logistiky
i42) Členění dopravy podle druhu	
i43) Počet skupin výrobků, u nichž byl změněn zdroj nebo balení konkrétně za účelem omezení dopadu dopravy a logistiky a životního cyklu na životní prostředí	
i44) Systematické zavádění zlepšení v oblasti balení s cílem maximalizovat hustotu a zlepšit účinnost dopravy a logistiky (a/n)	

3.3.4. Přechod k účinnějším druhům dopravy

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je přechod k účinnějším druhům dopravy, zejména k železnici, vodní dopravě a větším nákladním vozidlům, a minimalizace letecké nákladní dopravy na maximální možnou přepravní vzdálenost. Možnost uskutečnění těchto přechodů může být omezena na primární distribuci, z dodavatelských distribučních středisek do maloobchodních distribučních středisek, uvážíme-li, že první a poslední kilometry často vyžadují silniční dopravu. Přechody k jiným druhům dopravy tedy vyžadují optimalizaci distribučních sítí tak, aby zvládly intermodální přesuny (např. umístění distribučních středisek s přístupem k železnici a vodním sítím). Přechod z menších na větší nákladní vozidla, včetně nákladních vozidel s dvoupatrovým přípojným vozidlem, je do této techniky zahrnut z důvodu značně vyšší účinnosti velkých nákladních vozidel v porovnání s těmi malými. Přechody k jiným druhům dopravy mohou také při rozhodování o nákupu výrobků poskytnout informaci o tom, kde doprava představuje významnou složku dopadů na životní prostředí během celého životního cyklu výrobku (s přihlédnutím ke všem relevantním důsledkům životního cyklu).

Tabulka 3.9

Klasifikace druhů dopravy v pořadí podle environmentálních preferencí (nejvyšší jako první)

Pořadí	Druh dopravy
1	Nákladní vlak
2	Námořní loď
3	Vnitrozemské vodní cesty
4	Velké nákladní vozidlo
5	Střední nákladní vozidlo
6	Malé nákladní vozidlo
7	Letecká nákladní doprava

Použitelnost

Všichni maloobchodníci mohou přejít na méně znečišťující druhy dopravy výrobků, alespoň v závislosti na velikosti vozidla, a většina velkých maloobchodníků může převést alespoň část primární distribuce ze silniční na železniční nebo vodní dopravu. Dosažení rozsáhlých přechodů ze silniční na železniční a vnitrozemskou lodní dopravu při přepravě maloobchodního zboží však bude vyžadovat zlepšení vnitrostátních infrastruktur železniční a vodní dopravy a větší přeshraniční koordinaci ze strany provozujících společností. Vnitrostátní dopravní infrastruktura a politika (např. zpoplatnění silnic) proto může na straně maloobchodníků mít významný vliv na rozsah zlepšení a rozhodování v otázkách druhů dopravy.

Tento postup není použitelný pro **malé podniky**, s výjimkou případů, kdy dostupné volby při zadávání zakázek umožňují výběr účinnějších druhů dopravy pro konkrétní výrobky.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i45) Procento celkové dopravy výrobků (tkm), od přímých dodavatelů do prodejen, zastoupené určitými účinnějšími druhy dopravy	b25) Více než 50 % vnitrozemské dopravy mezi přímými dodavateli a maloobchodními distribučními středisky, podle hodnoty prodeje, probíhá po vodě/železnici (pokud to infrastruktura dovozuje) b26) Více než 99 % námořní dopravy, podle hodnoty prodeje, tvoří loď
i46) Procento mezinárodní dopravy výrobků (tkm) zastoupené určitými účinnějšími druhy dopravy	

3.3.5. Optimalizace distribuční sítě

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je optimalizace distribuční sítě systematickým zaváděním nejúčinnější z těchto možností: i) strategické centralizované uzly zahrnující železniční a vodní dopravu, ii) konsolidační platformy a iii) přímé trasy.

Použitelnost

Toto je použitelné pro velké maloobchodníky s interními přepravními a logistickými službami a pro poskytovatele přepravních služeb, kteří jsou třetími stranami, zejména pokud jsou výrobky nakupovány na delší vzdálenosti. Tento postup nevyžaduje významnou investici. Vybudování nových centrálních uzlů propojených se železničními a vodními dopravními sítěmi vyžaduje významnou investici. V obou případech může zvýšená účinnost nakládky a používání účinnějších druhů dopravy na delší vzdálenosti významně snížit provozní náklady.

Tento postup není použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i39) Kilogramy ekvivalentu CO ₂ na dodaný m3 (nebo dodanou paletu)	b27) Systematická optimalizace distribučních sítí zaváděním strategických uzlů, konsolidačních platforem a přímých tras
i47) Počet používaných konsolidačních platforem nebo počet používaných strategických centrálních uzlů nebo počet používaných přímých dopravních cest	
i48) Snížení procenta emisí skleníkových plynů souvisejících s dopravou a logistikou zaváděním určitých možností zlepšení distribuční sítě	
i49) Externí zajišťování přepravních a logistických činností od poskytovatelů, kteří jsou třetími stranami, s optimalizovanou distribuční sítí (a/n)	
i50) Systematická optimalizace distribučních sítí zaváděním strategických uzlů, konsolidačních platforem a přímých tras (a/n)	

3.3.6. Optimalizace plánování trasy, používání telematiky a školení řidičů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je optimalizace provozní účinnosti prostřednictvím účinného plánování trasy, používání telematiky a školení řidičů. Účinné plánování trasy zahrnuje zpětné nakládání vozidel, které zásobují prodejny, odpadem a dodávkami dodavatelů do distribučních středisek a noční dodávky, aby se zamezilo přetížení dopravy.

Použitelnost

Tento postup je použitelný pro všechny výrobky, které mají být dodány velkým maloobchodníkům s interními přepravními a logistickými službami a pro poskytovatele přepravních služeb, kteří jsou třetími stranami. Školení řidičů obvykle přinese 5 % úsporu pohonných hmot. Optimalizace trasy může vyžadovat významnou investici do informačních technologií, ale může snížit kapitálové investiční náklady (je zapotřebí méně nákladních vozidel) a významně snížit provozní náklady (na pohonné hmoty).

Tento postup je použitelný pro **malé podniky**, pokud mají svá vlastní přepravní vozidla (např. dodávkové vozy).

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i39) Kilogramy ekvivalentu CO ₂ na dodaný m ³ (nebo na dodanou paletu)	b28) 100 % řidičů průběžně školených v účinném řízení nebo zavádění motivačních programů účinného řízení pro řidiče
i51) Průměrné procentuální vytížení vozového parku (objemová nebo hmotnostní kapacita) nebo průměrné procento jízd bez nákladu v rámci vozového parku (km jízdy nákladního vozidla) nebo průměrný ekvivalent CO ₂ v gramech na tunokilometr v rámci vozového parku	b29) Systematická optimalizace tras zpětnou přepravou odpadu a dodávek dodavatelů při návratu vozidel zásobujících prodejny, používání telematiky a rozšířené časy vyhrazené pro dodávky
i52) Procento řidičů průběžně školených v účinném řízení	
i53) Zavádění motivačních programů účinného řízení pro řidiče (a/n)	
i54) Procentuální snížení emisí skleníkových plynů z přepravní a logistické činnosti zaváděním určitých možností (tj. zpětná přeprava odpadu nebo dodávek dodavatelů, telematika, školení řidičů a motivační programy, dodávky mimo špičku)	
i55) Systematická optimalizace tras zpětnou přepravou odpadu a dodávek dodavatelů při návratu vozidel zásobujících prodejny, používání telematiky a rozšířené časy vyhrazené pro dodávky (a/n)	

3.3.7. *Minimalizace dopadu silničních vozidel na životní prostředí prostřednictvím rozhodování o nákupu a modernizačních úprav*

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je minimalizace dopadu silničních vozidel na životní prostředí prostřednictvím rozhodování o nákupu a modernizačních úprav. Toto zahrnuje nákup vozidel s alternativním pohonem, účinných a méně znečišťujících vozidel s nízkou hlučností, aerodynamické úpravy a používání pneumatik s nízkým valivým odporem.

Použitelnost

Tento postup je použitelný pro všechny výrobky, které mají být dodány velkým maloobchodníkům s interními přepravními a logistickými službami, a pro poskytovatele přepravních služeb, kteří jsou třetími stranami. Pro vozidla provozovaná na dlouhé vzdálenosti při vyšších rychlostech (> 80 km/h) nabízejí malé investice do aerodynamických úprav a větší investice do modernizace na aerodynamičtější tažná a přípojná vozidla dobu návratnosti až dva roky. Stejná doba návratnosti se vztahuje na montáž pneumatik s nízkým valivým odporem. Vozidla s alternativním pohonem vyžadují podstatně vyšší investiční náklady.

Tento postup je použitelný pro **malé podniky**, pokud mají svá vlastní přepravní vozidla (např. dodávkové vozy).

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i56) l/100 km (spotřeba pohonných hmot vozidla) nebo kilogramy ekvivalentu CO ₂ na tkm	b30) 100 % nákladních vozidel splňujících normu EURO V (!) a vykazujících spotřebu pohonných hmot těžkých nákladních vozidel nižší než 30 l/100 km
i57) Procento vozidel v rámci vozového parku splňujících různé třídy EURO	
i58) Procento vozidel, přípojných vozidel a nakládacích zařízení splňujících normy pro hlučnost PIEK nebo rovnocenné normy, které umožňují noční dodávky	b31) 100 % vozidel, přípojných vozidel a nakládacích zařízení splňujících normy pro hlučnost PIEK nebo rovnocenné normy, které umožňují noční dodávky
i59) Procento vozidel v rámci vozového parku poháněných alternativními palivy, včetně zemního plynu, bioplynu nebo elektřiny	b32) Provozování vozidel s alternativním pohonem (zemní plyn, bioplyn, elektřina) b33) 100 % vozidel vybavených pneumatikami s nízkým valivým odporem

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i60) Procento vozidel v rámci vozového parku vybavených pneumatikami s nízkým valivým odporem	b34) 100 % vozidel a přípojných vozidel navržených nebo upravených za účelem zlepšení aerodynamické účinnosti
i61) Procento vozidel a přípojných vozidel v rámci vozového parku navržených nebo upravených za účelem zlepšení aerodynamické účinnosti	
(1) Norma EURO VI pro emise vozidel vstoupila v platnost ke konci roku 2012, a proto může být v nadcházejících letech považována za srovnávací kritérium.	

3.4. Nakládání s odpady

3.4.1. Minimalizace potravinových odpadů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je začlenění postupů šetrných k životnímu prostředí, aby se zamezilo vytváření potravinových odpadů, např. sledování, provádění auditů, určování priorit, logistické otázky, lepší mechanismy uchovávání, kontrola teploty a vlhkosti v prodejnách, distribučních střediscích a nákladních vozidlech zajišťujících dodávky, školení zaměstnanců, dárcovství, poradenství pro spotřebitele atd., a aby se zamezilo ukládání potravinového odpadu na skládku a jeho spalování prostřednictvím fermentačních procesů.

Použitelnost

Toto je nákladově efektivní opatření použitelné pro maloobchodníky s potravinami jakékoli velikosti a v kterémkoli členském státě. Mohou však být zavedeny politiky, aby se zamezilo a zabránilo darování potravin.

Všechny **malé podniky** mohou uplatnit preventivní opatření, aby se zamezilo produkci potravinového odpadu. Náklady na nakládání s odpady by byly kompenzovány úsporami nákladů vyplývajících z nižších ztrát výrobku a menšího množství vyprodukovaného odpadu.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i62) Kilogramy nebo tuny potravinového odpadu, v absolutních hodnotách, na m ² nebo obrát v milionech EUR	b35) Nula potravinového odpadu odeslaného na skládku nebo do spalovacích zařízení
i63) Procento vyprodukovaného potravinového odpadu ve vztahu k celkovému nákupu potravin	
i64) Kilogramy nebo tuny potravin překračujících doporučené datum prodeje, ale nikoli doporučené datum spotřeby, darovaných charitativním institucím	
i65) Kilogramy potravinového odpadu odesílaného k opětovnému využití, např. k fermentaci	
i66) Kilogramy potravinového odpadu odeslaného na skládku nebo do spalovacích zařízení	

3.4.2. Začlenění nakládání s odpady do maloobchodních činností

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je začlenění postupů pro nakládání s odpady tam, kde je prevence prioritou. Osvědčené postupy zahrnují:

- interní postupy pro nakládání s odpady:
 - tříděný sběr a zvláštní zpracování pro opětovné použití: zhutňování, briketování papírových a plastových odpadů, chlazení potravinových odpadů atd.,
 - sledování produkce odpadů,
 - příprava obalových materiálů pro opětovné použití, například palety a plastové bedny pro dodavatele, distribuční střediska, vitríny v prodejnách a dodávky do domu,
 - školení personálu.

— Postupy organizačního řízení:

- sledování odpadu produkovaného prodejny podle kategorie a podle konečného místa určení,
- zavádění zpětné logistiky pro nakládání s obalovými materiály (pro opětovné použití nebo recyklaci), OEEZ a jinými odpady (například nebezpečnými odpady) pro dodavatele, zpracovatelské provozy a/nebo distribuční střediska,
- zřizování místních a/nebo regionálních partnerství pro nakládání s odpady,
- informování spotřebitelů o odpovědném nakládání s odpady v domácnostech.

Použitelnost

Popsané techniky jsou použitelné pro kteréhokoli maloobchodníka. Osvědčené postupy by měly být vhodné pro maloobchodníky, kteří řídí významný počet prodejen a distribučních středisek. Přidělení zdrojů na účinné omezování odpadů by bylo ekonomicky odůvodnitelné. Přeprava volně loženého zboží zpět do distribučních středisek by umožnila snížení nákladů na manipulaci v porovnání s náklady vyjednanými na místní úrovni nebo na úrovni provozovny.

Malé podniky produkující velké množství odpadů by měly přidělovat zdroje a školit zaměstnance v osvědčených postupech pro nakládání s odpady.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátor vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i67) Míra recyklace a opětovného použití	b36) Systém nakládání s odpady je začleněn do prodejny a jeho cílem je recyklovat nebo opětovně použít 100 % sekundárních obalových materiálů

3.4.3. Systémy zpětného odběru pro PET a PE láhve a pro použité výrobky

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zavádění systémů zpětného odběru a jejich začleňování do logistiky společnosti, například pro PET nebo PE láhve.

Použitelnost

Tento postup mohou zavést maloobchodníci s potravinami, a zejména velké řetězce. Vyžaduje přidělení zdrojů, údržbu a zařízení. V některých zemích je již povinný (např. Nizozemsko, Švédsko a Německo).

Pro **malé podniky** tento postup vyžaduje dodatečné zdroje na každodenní provozování systému zpětného odběru.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátor vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i68) Procento recyklace od spotřebitelů definované na prodej vratných láhví	b37) Vracení lahví spotřebiteli: 80 % nezálahovaných a 95 % zálahovaných

3.5. Používání méně papíru a certifikovaného/recyklovaného papíru na tiskoviny

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je omezování dopadu snižováním spotřeby materiálů, např. optimalizace papíru pro komerční tiskoviny nebo používání papíru šetrnějšího k životnímu prostředí.

Použitelnost

Všichni maloobchodníci, a zejména velké řetězce produkující velké množství komerčních tiskovin, mohou mít ze zavedení tohoto osvědčeného postupu užitek. Dobře zavedený postup snižování spotřeby papíru může vést k úsporám nákladů.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritéria

Indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritéria
i69) Procento používaného papíru, který je certifikovaný	b38) 100 % certifikovaný/recyklovaný papír
i70) Gramáž používaného papíru	b39) Gramáž nižší než 49 g/m ²
i71) Procento natíraného papíru	b40) Méně než 10 % natíraného papíru
i72) Procento tiskáren certifikovaných podle norem EMAS a ISO 14001	b41) 100 % tiskáren certifikovaných podle norem EMAS/ISO 14001

3.6. Zachycování a opětovné používání dešťových vod

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je zachycování a opětovné používání a/nebo prosakování místních dešťových vod ze střech a parkovišť.

Použitelnost

Tento postup mohou zavést maloobchodníci, kteří jsou vlastníky budov a/nebo parkovacích ploch a nacházejí se v místech se správnými podmínkami. Klimatické podmínky a standardní systémy zachycování dešťových vod v obci mohou uplatnění této techniky ovlivnit. Jedná se o nákladné opatření.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátor vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i73) Zachycování dešťových vod a/nebo jejich prosakování na místě jsou začleněny do systému vodního hospodářství (a/n)	b42) Zachycování dešťových vod a/nebo jejich prosakování na místě jsou začleněny do systému vodního hospodářství

3.7. Prevence jednorázových plastových tašek nebo jiná opatření k ovlivnění chování spotřebitelů

Osvědčeným postupem pro environmentální řízení je ovlivňování spotřebitelů tak, aby snižovali vliv své činnosti na životní prostředí prostřednictvím kampaní, jako je eliminace plastových tašek, odpovědná reklama a poskytování informací o osvědčených pokynech spotřebitelům.

Použitelnost

Tento postup mohou zavést všichni maloobchodníci. Hlavním hnacím mechanismem pro jejich zavedení jsou obvykle předpisy.

Tento osvědčený postup pro environmentální řízení je použitelný pro **malé podniky**.

Související indikátory vlivu činnosti organizace na životní prostředí a srovnávací kritérium

Indikátor vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Srovnávací kritérium
i74) Počet dostupných jednorázových tašek na pokladnách	b43) Nula jednorázových tašek dostupných na pokladnách

4. DOPORUČENÉ KLÍČOVÉ INDIKÁTORY VLIVU ČINNOSTI ORGANIZACE V KONKRÉTNÍM ODVĚTVÍ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
ENERGETICKÁ NÁROČNOST					
1. Měrná spotřeba energie	kWh/(m ² /rok)	Spotřeba energie (elektrina, teplo, ostatní paliva) na jednotku prodejní plochy a rok Poznámky: — Spotřeba energie z obnovitelných zdrojů by neměla být odečítána. — K určení prodejní plochy lze použít korekční součinitele (v závislosti na výšce a dalších technických parametrech). „Prodejní plochu“ by měl definovat maloobchodník. — Nedoporučuje se provádět žádnou korekci ve vztahu k provozní době. Je třeba podávat zprávy o roční spotřebě energie.	Podle prodejny (místa), distribučního střediska či jinak a na úrovni organizace (souhrnná hodnota) Podle hlavních procesů spotřebovávajících energii: teplo, elektrina pro chlazení (je-li relevantní) a elektrina pro ostatní způsoby využití	Energetická účinnost	Měrná spotřeba energie na m ² prodejní plochy pro vytápění, chlazení a klimatizaci nižší nebo rovna 0 kWh/(m²/rok) , pokud lze začlenit odpadní teplo z chlazení. V ostatních případech nižší nebo rovna 40 kWh/(m²/rok) pro nové budovy a 55 kWh/(m²/rok) pro stávající budovy (viz osvědčené postupy pro environmentální řízení: 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4)
2. Měrná (lineární) spotřeba energie pro chlazení	kWh/(m/rok)	Spotřeba energie systému chlazení na lineární metr vitríny a rok Poznámky: — Nevztahuje se na prodejny bez chladicích vitrín, jako jsou například maloobchodníci s nepotravinářskými výrobky.	Podle prodejny (místa)	Energetická účinnost	Měrná (lineární) spotřeba centrálního chlazení 3 000 kWh/(m/rok) (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.1.6)
3. Intenzita záření	W/m ²	Instalovaný výkon osvětlení pro splnění potřeb osvětlení (základní a pro účely prezentace výrobků) na jednotku prodejní plochy a rok	Podle prodejny (místa), distribučního střediska či jinak Podle plochy prodejny, a případně podle denní doby	Energetická účinnost	Instalovaný výkon osvětlení nižší než 12 W/m² pro supermarkety a nižší než 30 W/m² pro specializované prodejny

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
		Poznámky: — Jedná se o indikátor týkající se koncepce návrhu a prodeje, použitelný pro všechny velikosti a typy maloobchodníků. — K určení prodejní plochy lze použít korekční součinitele (v závislosti na výšce a dalších technických parametrech). „Prodejní plochu“ by měl definovat maloobchodník. — Lumeny na m² je dobrý technický indikátor, avšak vliv činnosti organizace na životní prostředí by měl být měřen ve wattch na metr čtvereční. — Může se lišit v rámci prodejny (podle zóny) a během dne (podle období).			(viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.1.7)
4. Sledování energie	%	Procento prodejen sledovaných v rámci systému hospodaření s energií Poznámky: — Sledování by mělo zahrnovat všechny prodejny a nejdůležitější procesy. — Měly by být poskytnuty informace o srovnávacích mechanismech, pokud byly zavedeny.	Podle prodejny (místa) Podle procesu	Energetická účinnost	100 % prodejen a procesů sledováno Zavedené srovnávací mechanismy (viz osvědčené postupy pro environmentální řízení: 3.1.5, 3.1.8)
5. Procento úniku chladících prostředků	%	Ztráta chladících prostředků ve vztahu k celkové chladicí zátěži instalovaného zařízení Poznámky: — Vhodné pro chlazení potravin ve velkých zařízeních (centralizované systémy).	Podle prodejny (místa), distribučního střediska či jinak a na úrovni organizace (souhrnná hodnota) Podle typu chladících prostředků	Emise	— (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.1.6)

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
		— Doporučuje se toto procento počítat z ročních nákupů chladicích prostředků. — Tento indikátor není z hlediska životního prostředí relevantní pro zařízení používající přírodní chladicí prostředky.			
6. Procento prodejen používajících přírodní chladicí prostředky	%	Procento prodejen používajících přírodní chladicí prostředky z celkového počtu prodejen s chladicími vitrínami Poznámky: — Vhodné pro maloobchodníky s potravinami s chladicími vitrínami	Úroveň organizace	Emise	Obecné používání přírodních chladicích prostředků (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.1.6)

VLIV DODAVATELSKÉHO ŘETĚZCE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

7. Systematické provádění programů zlepšování dodavatelského řetězce v rámci skupin prioritních výrobků	(a/n)	Tento indikátor uvádí, zda jsou programy zlepšování dodavatelského řetězce zavedeny systematicky pro skupiny prioritních výrobků. Poznámky: — Použitelné pro obchodníky všech velikostí. — V případě malých podniků se toto vztahuje na uplatňování zelených zakázek a na podporu spotřeby šetrné k životního prostředí. — V případě velkých maloobchodníků, kteří prodávají výrobky privátní značky, je možná vyšší úroveň začlenění udržitelnosti dodavatelského řetězce do obchodní strategie.	Úroveň organizace, podle dodavatelského řetězce výrobců	Zlepšování vlivu dodavatelského řetězce na životní prostředí zahrnuje tyto oblasti: Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpady Biologická rozmanitost Emise	Systematické provádění programů zlepšování dodavatelského řetězce v rámci skupin prioritních výrobků (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.2.1)
---	-------	---	---	---	---

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
8. Zavedení systematického posuzování (nezávisle nebo prostřednictvím sdružení) dodavatelských řetězců hlavních výrobků	(a/n)	Tento indikátor se vztahuje na posuzování dopadů dodavatelského řetězce na životní prostředí a na určení účinných mechanismů zlepšování dodavatelských řetězců výrobků. Poznámky: — Jsou-li k dispozici příslušné údaje, mohla by být pro posuzované výrobky podána zpráva o environmentální zátěži během celého životního cyklu (ekvivalent CO₂, kg ekvivalentu SO_x, kg ekvivalentu těkavých organických sloučenin, kg ekvivalentu 1,4-DCB, kg ekvivalentu Sb, m³ vody, kg ekvivalentu PO₄), tlacích na biologickou rozmanitost, tlacích na vodu v konkrétních místech, vyjádřeno podle hmotnosti výrobku, nebo je-li to přesnější, podle funkční jednotky. — Výrobky s vysokým odbytem by měly být považovány za hlavní výrobky a při posuzování by měly mít přednost.	Úroveň organizace, podle dodavatelského řetězce výrobků	Zlepšování vlivu dodavatelského řetězce na životní prostředí zahrnuje tyto oblasti: Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpady Biologická rozmanitost Emise	Zavedení systematického posuzování (nezávisle nebo prostřednictvím sdružení) dodavatelských řetězců hlavních výrobků (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.2.2)
9. Míra zlepšení výrobku	Procento prodeje výrobků certifikovaných na určitou úroveň vlivu činnosti organizace na životní prostředí	Měly by být zohledněny tyto míry: Procento prodeje: — výrobků s environmentální certifikací třetí stranou — výrobků privátních značek splňujících environmentálních požadavky stanovené maloobchodníkem — potravinářských výrobků certifikovaných jako ekologické — bavlny certifikované jako ekologicky pěstovaná — nepotravinářských výrobků s eko značkou	Úroveň organizace, podle skupiny výrobků	Environmentální normy se zabývají těmito oblastmi: Energetická účinnost Materiálová účinnost Voda Odpady Biologická rozmanitost Emise	100 % certifikace, v rámci skupiny výrobků, podle environmentálních norem třetí strany 100 % prodej privátních značek, v rámci skupiny výrobků, splňujících environmentální normy stanovené maloobchodníkem 10 % prodeje v rámci skupin potravinářských výrobků certifikovaných jako ekologické 50 % prodeje bavlny certifikované jako ekologicky pěstovaná

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
					10 % prodeje v rámci skupin nepotravinářských výrobků certifikovaných podle oficiálních (ISO typ I) ekoznaček (viz osvědčené postupy pro environmentální řízení: 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.6, 3.2.7)

VLIV DOPRAVY A LOGISTIKY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

10. Měrná spotřeba energie pro dopravu	MJ/tkm	Přímá spotřeba palivové energie na přepravený tunokilometr, pro dopravu jako celek a podle druhu dopravy pro srovnání jednotlivých druhů dopravy Poznámky: — Na základě obsahu palivové energie — V případě elektrické energie na základě primární energie pro výrobu elektřiny (např. násobek 2,7)	Úroveň organizace Podle druhu dopravy a hlavní trasy	Energetická účinnost Materiálová účinnost	— (viz osvědčené postupy pro environmentální řízení: 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.6, 3.3.7)
11. Měrné emise skleníkových plynů pro dopravu (podle množství výrobku a vzdálenosti)	kg ekvivalentu CO ₂ na tkm	Poskytuje informace o environmentální účinnosti přepravní činnosti. Poznámky: — V případě fosilních paliv na základě přímého spalování plus nepřímých emisí z extrakce a zpracování — V případě elektřiny na základě vnitrostátních průměrných měrných emisí skleníkových plynů spojených s výrobou elektřiny — V případě biopaliv na základě posouzení životního cyklu emisí skleníkových plynů pro příslušný zdroj paliva	Úroveň organizace Podle druhu dopravy a hlavní trasy Podle druhu paliva	Materiálová účinnost Emise	— (viz osvědčené postupy pro environmentální řízení: 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.6, 3.3.7)

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
12. Měrné emise skleníkových plynů pro dopravu (podle množství výrobku)	kg ekvivalentu CO ₂ /dodaný m ³ (nebo dodanou paletu) kg ekvivalentu CO ₂ /dodanou tunu výrobku	Poskytuje informace o konečném dopadu přepravní činnosti na životní prostředí. Tento indikátor odráží vzdálenost, na kterou jsou výrobky přepravovány. Je nižší, pokud jsou výrobky nakupovány místně/regionálně. Poznámky: — V případě fosilních paliv na základě přímého spalování plus nepřímých emisí z extrakce a zpracování — V případě elektřiny na základě vnitrostátních průměrných měrných emisí skleníkových plynů spojených s výrobou elektřiny — V případě biopaliv na základě posouzení životního cyklu emisí skleníkových plynů pro příslušný zdroj paliva	Úroveň organizace Podle druhu dopravy a hlavní trasy Podle skupiny výrobků	Materiálová účinnost Emise	— (viz osvědčené postupy pro environmentální řízení: 3.3.1, 3.3.2, 3.3.3, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.6, 3.3.7)
13. Procento vodní/železniční dopravy mezi přímými dodavateli a maloobchodními distribučními středisky	%	Tento indikátor ukazuje podíl účinnějších druhů dopravy z celkové přepravní činnosti maloobchodníka. Poznámky: — Procento dopravy podle druhu lze vypočítat na základě tkm nebo hodnoty prodeje. — Maloobchodníci by měli rozlišovat mezi dopravou po pevnině (železniční, silniční a po vnitrozemských vodních cestách) a přes moře (lodní, leteckou) dopravou. — Tento indikátor je použitelný pro výrobky nakupované na delší vzdálenosti.	Úroveň organizace Podle hlavní trasy nebo alespoň rozlišení mezi pozemní a námořní dopravou	Energetická účinnost Materiálová účinnost	Více než 50 % dopravy po pevnině mezi přímými dodavateli a maloobchodními distribučními středisky (tkm nebo hodnota prodeje) probíhá po vnitrozemských vodních cestách/železnici (pokud to infrastruktura dovoluje). Více než 99 % dopravy přes moře, podle hodnoty prodeje, je uskutečňováno lodí. (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.3.4)

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
14. Systematická optimalizace plánování trasy	(a/n)	Tento indikátor ukazuje, zda maloobchodník zavedl systematickou optimalizaci svých distribučních sítí zaváděním strategických uzlů, konsolidačních platforem a přímých tras. Toto zahrnuje zpětnou přepravu odpadu a dodávek dodavatelů při návratu vozidel zásobujících prodejny, používání telematiky a rozšířené časy vyhrazené pro dodávky.	Úroveň organizace	Energetická účinnost Materiálová účinnost	Systematická optimalizace plánování trasy (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.3.5, 3.3.6)
15. Procento vozidel splňujících normy EURO V	%	Poznámky: — Použitelné pro velké maloobchodníky s interními přepravními a logistickými službami a pro poskytovatele přepravních služeb, kteří jsou třetími stranami. — Pokud je to možné, měla by být sledována i spotřeba paliva vozidla (l/100 km).	Úroveň organizace	Emise	100 % nákladních vozidel splňuje normy EURO V (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.3.7)

NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

16. Produkce odpadů	kg/rok t/rok kg/(m²/rok)	Hmotnost vyprodukovaného odpadu za rok Poznámky: — Lze ji vyjádřit na jednotku prodejní plochy. — Měla by být sledována samostatně pro různé druhy odpadů.	Úroveň organizace Podle druhu odpadu: např. potravinový odpad, plasty, papír a karton, dřevo, kovy, nebezpečné materiály atd. Podle místa určení: opětovné využití, externí recyklace, fermentace, darování atd.	Odpady	— (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.4.1, 3.4.2)
---------------------	--------------------------------	---	--	--------	--

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
17. Procento potravinového odpadu odeslaného na skládku nebo do spalovacích zařízení	%	Procento potravinového odpadu, který se neodesílá k opětovnému využití, např. k fermentaci, z celkového vyprodukovaného potravinového odpadu.	Úroveň organizace	Odpady	0 % potravinového odpadu odeslaného na skládku nebo do spalovacích zařízení (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.4.1)
18. Míra recyklace sekundárních obalů	%	Hmotnost recyklovaných materiálů děleno celkové množství odpadů Poznámky: — Někteří maloobchodníci zahrnují množství opětovně používaných materiálů. Při podávání zpráv o tomto indikátoru by o tom měly být poskytnuty jasné informace.	Úroveň organizace	Materiálová účinnost Odpady	Systém nakládání s odpady je začleněn do prodejny a jeho cílem je recyklovat nebo opětovně používat 100 % sekundárních obalových materiálů. (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.4.2)
19. Návratnost obalů a použitých výrobků	%	Návratnost obalů výrobků, jako jsou plastové láhve, a použitých výrobků, jako jsou baterie a elektronická zařízení, spotřebiteli vzhledem k celkovému prodeji těchto výrobků Poznámky: — V případě systémů zpětného odběru PET a PE lahví by měl být „zpětný odběr“ měřen podle prodaných vratných lahví.	Podle druhu vratného obalu/výrobku	Materiálová účinnost Odpady	Vracení 80 % nezálohovaných obalů spotřebitelem Vracení 95 % zálohovaných obalů spotřebitelem (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.4.3)
SPOTŘEBA MATERIÁLU KROMĚ CHLADICÍCH PROSTŘEDKŮ					
20. Certifikovaný nebo recyklovaný papír pro komerční tiskoviny	%	Procento certifikovaného papíru (např. FSC) nebo recyklovaného papíru použitého pro komerční tiskoviny	—	Materiálová účinnost Odpady	100 % certifikovaný nebo recyklovaný papír (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.5)

Indikátor	Obvyklé jednotky	Stručný popis	Doporučená minimální úroveň sledování	Související klíčový indikátor podle přílohy IV nařízení (ES) č. 1221/2009 (oddíl C.2)	Srovnávací kritérium a související osvědčený postup pro environmentální řízení
VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ					
21. Prodejny se zachycováním dešťových vod	%	Procento prodejen se systémem zachycování dešťových vod a/nebo systémy prosakování dešťových vod	—	Voda	Zachycování dešťových vod a/nebo jejich prosakování na místě je začleněno do systému vodního hospodářství. (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.6)
CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELŮ					
22. Počet tašek	ks	Počet plastových tašek poskytovaných nebo prodáváných na pokladnách Poznámky: — Počet bezplatných jednorázových plastových tašek by měl být kontrolován, stejně jako počet prodaných nebo bezplatně poskytnutých tašek pro účely propagace nebo počet znovu použitelných prodaných plastových tašek. — Zprávu lze podávat na jednoho zákazníka nebo na 1 000 zákazníků nebo na jednotku obratu.	Bezplatné jednorázové plastové tašky, bezplatné jednorázové biologicky rozložitelné plastové tašky, prodané jednorázové plastové tašky, prodané znovu použitelné tašky	Materiálová účinnost Odpady	Nula jednorázových tašek dostupných na pokladnách (viz osvědčený postup pro environmentální řízení: 3.7)